

Linnéuniversitetet

Institutionen för socialt arbete

Examensarbete

Trygghet och samverkan i en av Sveriges mest trygga städer

*En kvalitativ fallstudie om staden där nästan alla
känner sig trygga.*

Författare: Kim Ludvigsson
Karl-Henrik Bulandr
Termin: VT 2014
Kurskod: 2SA47E
Handledare: Ann Ottengrim
Examinatorer: Rickard Ulmestig
& Lena Dahlberg

Abstract

Title: Trygghet och samverkan i en av Sveriges mest trygga städer.

En kvalitativ fallstudie om staden där nästan alla känner sig trygga.

(A qualitative field study about the city where almost everyone feels safe)

Author: Karl-Henrik Bulandr

Kim Ludvigsson

Supervisor: Ann Ottengrim

We have in this field study been researching how social comfort is affected by the work of social services and their collaboration with police, schools and health care within a small village located countryside in the northern part of Sweden. The attribute which sets this village apart from most other small countryside villages is the fact that the crime rate is amongst the lowest in Sweden as well as the social security feeling within the inhabitants are amongst the highest. We traveled 2298 kilometers back and forth to be able to interview professionals and gather empiric material for this study.

The method we have used for data collection has been in the form of semi structured interviews. We have used previous research concerning collaboration, social comfort, social discomfort and fear of crime as our aid to analyze our findings with the help of theories regarding different types of communities (gemeinschaft and gesellschaft) invented by Ferdinand Tönnies (2001) and Human Service Organisation by Hasenfeld (1983). We have analyzed our findings with the help of a qualitative content analysis. The result showed that the collaboration between the different authorities was a key point in preserving the social comfort feeling within the community and the idea of gemeinschaft also affects the outcome in various ways. The study will provide insight in understanding how collaboration can be represented in multi professional practices in the work for social comfort for the inhabitants as well as spreading knowledge regarding positive and negative effects concerning multi professional collaboration.

Nyckelord / Key words: Samverkan, samarbete, trygghet, brott, brottslighet, crime, criminality and collaboration

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	4
1.1 Problemformulering	5
1.2 Syfte	6
1.3 Frågeställning	6
2. Tidigare forskning	7
2.1 Samverkan – Begreppsförklaring	7
2.2 Samverkans komplexitet	7
2.2.1 Samverkan mellan socialtjänst och polis	9
2.2.2 Trygghet och rädsla	10
2.2.3 Problematik med trygghet kopplat till brottsprevention	11
3. Teori	11
3.1 Gemenskapssamhället	12
3.2 Individsamhället	12
3.3 Modern syn på gemenskap- och individsamhället	13
3.4 Trygghet och otrygghet i gemenskap- och individsamhället	13
3.5 Samhällssynen i gemenskap- och individsamhället	14
3.6 Human Service Organisations (HSO)	15
3.7 Lokalsamhället	16
4. Metod	17
4.1 Tillvägagångssätt	18
4.2 Urvalsprocess	19
4.2.1 Fallstudie och dess innebörd	19
4.2.2 Ansats, urval och den kvalitativa forskningsintervjun	20
4.2.3 Den kvalitativa innehållsanalysen och dess innebörd	22
4.3 Validitet	23
4.4 Reliabilitet	23
4.5 Etiska perspektiv	24
4.6 Ortsbeskrivning	25

5. Resultat och analys	26
5.1 Samverkan ur ett generellt perspektiv	26
5.1.1 Samverkans hinder och möjligheter i vardagligt arbete	27
5.2 Trygghet i en liten bruksort	31
5.2.1 Social kontroll	34
6. Diskussion	36
6.1 Slutsatser	38
6.2 Vidare forskning	40
Referenser	41
Bilagor	
- Brev till respondenter	47

1. Bakgrund

Den nationella trygghetsundersökningen visar i sin senaste studie (Färdeman, Hvitfeldt & Irlander 2013) att människors uppfattning när det gäller trygghet är oförändrat sen den senaste studien (Blixt 2007). Författarna menar att *trygghet* är ett komplicerat fenomen att mäta. Därför menar de att det är viktigt att försöka fånga in så många aspekter av trygghet som möjligt. Vår studie handlar om begreppen trygghet och *samverkan* samt deras samspel med varandra. Vi har rest 2298 kilometer tur och retur till en mindre kommun i Västerbotten för att studera detta samspel och anledningen bakom ämnesvalet var att vi intresserade oss för hur man skapar en trygg miljö och om samverkan inom *multiprofessionella* team kan påverka detta. Mallén (2005) menar i sin forskning att forskning om trygga miljöer är lika viktiga som forskning om otrygga miljöer och i vissa fall viktigare. Hon menar vidare att miljöer som anses trygga kan inneha flera aspekter som i vissa fall kan anses vara negativa, men att det i en liten kommun, som i hennes forskning, kan uppfattas som positivt.

En stark informell social kontroll, grannkontroll och en tydlig gränsdragning mellan "oss" och "dem" där de upplevda farorna – såsom exempelvis droger och drogmissbruk – representerar "dem" och kommer utifrån (Mallén, 2005 s 59).

Trygghet beskrivs av Mallén som en flytande känsla. Det kan variera från person till person. Exempelvis påtalar hon att människor beskriver för henne i studien att det kan vara olika orsaker som ger trygghet. Det kan vara att vända sig till någon eller anförtro sig hos någon. Mallén beskriver vidare att trygghet är något som även kan vara relaterat till ekonomi, arbete eller andra saker som får människor att känna sig trygga. Samverkan som är en viktig del i myndigheters arbete i vår fallkommun. Ett sätt att se på samverkan menar Danemark (2004) är att det är två eller fler aktörer som samarbetar. I en studie gjord om multiprofessionella team i vården beskriver Kvarnström (2007) att utmaningar för dessa team är mångsidiga och att det kan vara allt från samhällets villkor för deras arbete till deras praktiska samarbete. Resultatet av studien visade att svårigheterna för multiprofessionella team ligger i samarbetet och teamdynamiken. Att skapa en grupp-känsla som får gruppen att utnyttja sina kunskaper till fullo är något som författaren pekar på som en viktig slutsats i sin forskning. Trygghet i sig har en viss sammankoppling till vilken typ av samhälle som är rådande i den studerade miljön. Forskning om lokalsamhällen som är gjord av Blehr (1994) visar att gemenskap i

lokalsamhällen ofta skapas i en gemensam historia mellan varandra där fokus ligger på gemensamma erfarenheter. Även aspekter beträffande att familjer i lokalsamhällen i många fall innehar en lång historisk förankring till samhället bidrar till en ökad gemenskap enligt författaren. Även hur man ser på kommunikation mellan medborgare skiljer sig om man jämför lokalsamhällen och större städer. I lokalsamhällen så tenderar det att finnas kommunikation som i många fall grundar sig i skvaller. Kommunikationen mellan medborgarna sker ofta via ryktesspridning, berättelser eller samtal vid den lokala affären och kan i många fall få negativa konsekvenser som exempelvis uteslutning från samhället för de personer som blir utsatta för skvaller.

1.1 Problemformulering

Socialtjänstlagen 1 § punkt 1 beskriver att socialtjänstens mål är att på demokratins och solidaritetens grund främja social trygghet samtidigt som förvaltningslagen (1986:223) 6 § visar myndigheters ansvar att samverka tillsammans med andra myndigheter. Utifrån dessa premisser vore det rimligt att göra antagandet att det finns gedigen utarbetad tidigare forskning kring hur denna samverkan skall bedrivas på bästa sätt och hur den sociala tryggheten främjas av den aktuella samverkan. Andersson-Granberg (2010) menar att det finns en kunskapslucka i hur social trygghet och samverkan påverkar varandra. I en rapport skriven av Johansson, Strömgren och Backe (2006) visar författarna hur samverkan uppfattas av varje aktör inom en samverkansgrupp bestående av bland annat socialtjänst, räddningstjänst och polis som tillsammans arbetar utifrån det gemensamma målet att bidra till ökad trygghet för allmänheten. Det forskarna diskuterar är att en djupare analys kring samverkan kopplat till trygghet behövs. En annan slutsats var att samverkan mellan olika aktörer som berör människors liv skapar en tryggare miljö för medborgarna. Erlandsson och Gustafsson (2004) visar i sin forskning att samverkan behövs för att stärka tryggheten hos individen. Forskning inom området är väsentligt för att socialt arbete ska utvecklas vilket Björngren-Cuadra, Lalander och Righard (2013) diskuterar. De menar att individer i deras studie har skapat egna nätverk för att kunna förändra sin egen livssituation. Slutsatsen som görs är att om forskningen inom socialt arbete skall utvecklas behöver myndigheter, olika aktörer och forskare samverka för att utveckla forskningen. Något som samtliga ovanstående forskare påtalar är att samverkan och trygghet påverkar varandra, det som däremot anses sakna är exakt hur dessa begrepp korrelerar i praktiken. Dess samspel är viktigt för att samhället ska kunna vara tryggt för individen och att varje individ skall finna trygghet hos sig

själv. Men hur påverkas egentligen tryggheten av samverkan mellan olika myndigheter och aktörer på en bredare front? Är det skillnad beroende på vilken karaktär samhället som studeras har? Och vilken problematik finns det med multiprofessionell samverkan inom trygghetsarbete? Att samverkan och trygghet ur ett bredare perspektiv behöver utökad forskning har framställts av tidigare nämnda forskare. Vi kommer därför i denna studie fokusera på hur samverkan mellan flera aktörer påverkar tryggheten i en mindre bruksort i norra Sverige genom en kvalitativ fallstudie. Utifrån detta har vi bedömt Tönnies (1887) begrepp om *Gemeinschaft* och *Gesellschaft* samt en modernare versioner av begreppen gjorda av Asplund (1991) som användbart hjälpmedel för att tolka hur trygghet påverkas av vilken karaktär samhället i den studerade kommunen har. Även forskning kring lokalsamhällen presenteras och analyseras för att bidra till en ökad förståelse för studieortens karaktär.

1.3 Syfte

Studiens syfte är att förstå, utifrån de professionellas bild, vad en multiprofessionell samverkan har för betydelse för tryggheten för allmänheten i en bruksort i norra Sverige.

1.4 Frågeställningar

Vilken betydelse har en multiprofessionell samverkan för tryggheten i studiens kommun?

Vilka egenskaper återfinns inom den multiprofessionella samverkan?

Hur kan vi förstå hur samhällstypen påverkar tryggheten utifrån Ferdinand Tönnies teori om *Gemeinschaft* och *Gesellschaft*?

2. Tidigare forskning

Under detta avsnitt kommer tidigare forskning inom områdena trygghet och samverkan presenteras vilket sedan kommer appliceras in i den kvalitativa analysen. Valet av respektive kategori har utarbetats under forskningsprocessens gång. Vi har i detta avsnitt kategoriserat forskningen i underrubriker för att ge dispositionen av arbetet en tydligare karaktär.

2.1 Samverkan – Begreppsförklaring

Inledningsvis vill vi förklara begreppet samverkan genom att först kortfattat förklara innebörden av begreppet och därefter mer ingående gå igenom tidigare forskning av fenomenet samverkan utifrån Danemark (2000), Danemark (2004) samt Nicholson, Artz, Armitage och Fagan (2000) forskningsresultat. Samverkan har idag ingen universell fastställd begreppsförklaring. Olika forskare har olika definitioner men det som sammanbygger de olika definitionerna är att de innehåller liknande faktorer. Germudsson (2011) menar exempelvis att oavsett om samverkan är ett relativt enkelt begrepp som rent av är en synonym till samarbete så behöver inte innebörden vara densamma beroende på vem man frågar. En annan forskare beskriver samverkan som att den gemensamma nämnaren är att det är två eller fler aktörer som interagerar för ett specifikt syfte (Danemark, 2004).

2.2 Samverkans komplexitet

Danemark går i sin bok *Samverkan – Himmel eller helvete?* (2000) in på tre olika grundfaktorer som spelar roll när det kommer till samverkan i specifika situationer. Grundfaktorerna är kunskaps- och förklaringsmodeller, organisatoriska förhållanden och de regleringar som styr verksamheten. Om inte grundfaktorerna är gediget inarbetade så menar författaren att sekundära faktorer som personkemi etcetera inte spelar någon roll. Han går in på de strukturella förutsättningarna och belyser att dessa är nödvändiga men inte alltid tillräckliga för en funktionell samverkan. Han poängterar att det i det närmaste aldrig är den enskilde medarbetarens fel att en samverkan misslyckas utan att felet oftast ligger i ledningen och att ledningen har krackelerat samverkan genom att inte bidragit med tillräckliga förutsättningar för samverkan i kombination med att den initiala planeringen för samverkan inte varit av tillräckligt bra natur. Danemark (2004) går även in på maktaspekten i relation till samverkan. Han stipulerar att maktbegreppet är komplext men alltid återfinns i en samverkan.

Han menar att eftersom de olika aktörerna inom samverkansgruppen ofta har olika hierarkier, status och regelverk (sekretess med mera) så påverkar det samverkan på olika sätt. Han understryker att det är av vikt att betrakta samverkan ur ett strukturellt perspektiv, att man går från individnivå till hur organisatoriska förutsättningar och de grundfaktorer som han nämnde i sin bok *Samverkan – himmel eller helvete* (2000). Det som är av betydelse är att aktörerna inom en samverkansgrupp oftast lyder under olika sekretesslagar vilket kan vara ett stort hinder i samverkan mellan organisationer och professionsgränser. En internationell studie beträffande samverkan och dess olika inre egenskaper är gjord av Nicholson, Artz, Armitage och Fagan (2000). Deras forskning kring samverkan innehåller områden inom samverkan som är viktiga för att det ska vara möjligt att bedriva samverkan på ett användbart sätt. Författarna delar in områdena för att ge en överblick i vilka sociala processer som ligger till grund och korrelerar i arbetet kring samverkan. Dessa områden är organisatorisk struktur, samarbete, roller, kommunikation, ledarskap, konflikter och samverkansprocess. Författarna menar att organisationens struktur är en central del i utvecklingen av arbetslaget. Organisationens struktur är avgörande för hur arbetet bedrivs och fortlöper, vilket stöd som erbjuds samt även vilken miljö arbetet bedrivs i. Är organisationens struktur välutarbetad med tydliga riktlinjer och anpassad till arbetets innebörd så är det en stabil grund att börja arbeta utifrån. Beträffande samarbete går författarna in på att den viktigaste delen i en samverkan är de enskilda individernas vilja och inställning till samarbete som arbetsform. Bortsett från viljan och inställningen till samarbete så poängteras viljan att förstå varandras roller och de interna strukturer som finns inom arbetslaget. Där till konstruerar samverkan nya processer och nya strukturer runt det gemensamma arbetet vilket påverkar de interna rollerna och strukturer eftersom hierarkiska aspekter försvinner i och med att arbetet sammankopplas över professionsgränser och organisationsgränser. Roller inklusive rollfördelning och rollförståelse är en annan viktig aspekt inom samverkan som är en central del för ett lyckat arbete. Rollerna måste vara utarbetade och förstådda inom hela samverkansgruppen, dels för att inte dubbelarbete ska uppstå men också för att på ett bättre sätt lösa eventuella konflikter som kan uppstå. Utstakade arbetsroller är viktigt för att förstå och arbeta utifrån olika ansvarsområden samtidigt som det underlättar ansvarstagandet och handlingsutrymmet. Kommunikation är även det en central del i samverkan. Har man en hög kvalitet på kommunikationen inom arbetsgruppen och organisationen så förenklar det många aspekter inom samverkan. Kommunikation bör om möjligt bedrivas genom enkla vägar, det vill säga om en fältarbetare vill vidarebefoga information till en högre chef så skall det finnas bestämda vägar hur detta skall gå tillväga. Vägarna ska om möjligt innehålla så få led som möjligt för att minimera

riskerna att information faller mellan stolarna. Författarna tar även upp Davids (1994) observation av vikten av lyssnade som faktor för bra kommunikation. Det han menar är att för att kommunikationen skall fungera så innebär det inte enbart att kommunikationen enbart skall kunna transfereras mellan parter utan att någon lyssnar på vad som sägs, han framhåller även vikten av att öva på lyssnande inom samverkansgruppen för att säkerhetsställa att kommunikationen fungerar på ett adekvat sätt. Ledarskap är viktigt för en fungerande samverkan eftersom ledarskapet är förutsättningen för att aktörerna ska förstå respektive område inom samverkan. Författarna menar att de många problem eller konflikter som uppstår kan sammankopplas till dåligt ledarskap och kan således undvikas. Ledarskapet har det yttersta ansvaret att arbetets mål och syfte utarbetas och följs. Konflikter uppstår oftast någon gång inom samverkan där olika professioner möts. Detta för att de olika professionerna inom samverkan kan ha olika mål, förväntningar på arbetet, resurser och andra egenskaper som särskiljer varandra. En naturlig del i samverkan är samverkansprocessen, det innefattar att man som samverkansgrupp bör få tid att lära känna varandra och upprätthålla relationer till varandra för att på så vis underlätta det gemensamma arbetet. Har man som samverkansgrupp en relation till varandra så minskar även konflikter och samarbetet blir fördelaktigare.

2.3 Samverkan mellan socialtjänst och polis

Malm (2012) beskriver i sin forskning om samverkan mellan socialtjänst och polis. Det han belyser som positiva faktorer till att samverkan mellan de två myndigheterna ska finnas är att förförståelsen för varandras arbete blir bättre, förkortade handläggningstider blir möjligt och kommunikationen blir bättre. Den främsta argumentationen kring att inneha samverkan mellan myndigheterna är att de får bättre kontroll på ungdomsbrottsligheten. De negativa effekterna av samverkan är att tiden som används för att kommunicera upplevs alldeles för tidskrävande samt att sekretesslagen är alldeles för oklar. Det som författaren benämner är att handläggarna hos socialtjänsten har en viss tolkningsmöjlighet gällande lagstiftning vilket resulterar i att bedömningarna blir alldeles för olika på liknande problem. Problematiken kring samverkan enligt författaren ligger hos socialtjänsten samtidigt som polisen enbart belyste de positiva sidorna (Malm 2012).

2.4 Trygghet och rädsla

Trygghet och rädsla är två begrepp som kan kopplas samman med alla städer i Sverige. Trygghet är en positiv känsla där fokus ligger på den subjektiva uppfattningen av säkerhet och välmående. Författaren Agneta Mallén (2005) har skrivit en avhandling som belyser rädslan för brott (i Åboland). Hon beskriver rädsla som en negativ känsla där fokus ligger på uppfattningen av osäkerhet och/eller upplevelsen av något hotande. Hon anser att småstadsm har större rädsla för brott än storstadsjämlingar. Men enligt henne grundar sig rädslan främst i fruktan för främlingar. Vad hon även tar upp är jämförelsen med att i större städer är interaktionen mellan två främlingar inte alls lika oroande som i en mindre ort. Författaren gör i sin avhandling en kategorisering av rädsla för brott till riskbedömning och angelägenheter. I en värld där trygghet inte alltid kan ses som en självklarhet skriver Eriksen (2006) om trygghet och otrygghet i Norge. Om hur människor upplever trygghet och otrygghet samt vilka aspekter som krävs för att den ena eller andre ska uppfyllas. Trygghet definierar han som ”Trygghet är att ha ett arbete, inneha ett medborgarskap, finna ro och känna sig tillfreds” (Eriksen, 2006 s 12). Otrygghet beskriver han som motsatsen. Det kan även vara ekonomiska eller existentiella frågor som gör att man kan känna sig otrygg. Dessa två begrepp använder han sig av när han förklarar hur dagens Norge ser ut och hur det påverkas av olika faktorer. Han beskriver vidare hur trygghet och otrygghet är besläktade och att släktskapet skapar en problematik där människan vandrar mellan dessa. Han nämner även att det finns vissa faktorer som gör att människan kan uppfatta sig trygga i vissa otrygga miljöer, till exempel en fängelsevakt kan uppfatta att han har kollegor som ”har hans rygg” eller att polisen vet att de har vissa regler att förhålla sig till vilket författaren menar skapar trygghet i otrygga miljöer. När man sedan tittar på otrygghet i en trygg miljö kan det vara exempelvis ekonomisk utsatthet eller osäker arbetssituation. Risken för att misstolka dessa begrepp är stor eftersom trygghet kan vara så många olika saker och det är viktigt att definiera vad trygghet är för en själv och vilka faktorer som gör att man känner sig otrygg (Eriksen, 2006).

2.5 Problematik med trygghet kopplat till brottsprevention

En forskare som diskuterar problematik med trygghet i relation till brottsprevention är Klarkvist (2004) som beskriver problematiken i Göteborg. Han menar att i brottspreventionens grunder krävs det att man problematiserar två egenskaper. Han menar för att samhället skall kunna bedriva en fungerande brottsprevention så behöver man se över sin människo- och samhällsyn för att kunna avgöra vilken prevention som behövs. Ett annat problem är vilken kunskap och utbildning personerna som har en bestämmanderoll besitter, exempelvis menar han att humanister och samhällsvetare har indoktrinerats att förstå situationell prevention medan andra professioner har lättare att förstå andra former av prevention. Han menar att vi alla är individer i samhället men att exempelvis staten och kommunen är grupperingar inom samhället och att dessa grupperingar agerar olika i preventionsarbetet (Klarkvist, 2004). Problematiken kan ligga i att grupper kan anse att olika preventionsmedel är bättre än andra. Detta bidrar till att grupperingarna som Klarkvist nämner, beroende på maktställning kan avgöra vilken prevention som är bäst lämpad.

3. Teori

Nu har vi i föregående avsnitt gått igenom den tidigare forskning som ligger till grund för den kommande analysen. Vidare kommer vi i detta avsnitt gå igenom den teoretiska utgångspunkt som kommer vara en utgångspunkt i analysen av hur samhällstypen påverkar den upplevda trygghetskänslan. Studiens teoretiska ansats innehåller Ferdinand Tönnies (2001) teori om *Gemeinschaft* (*gemenskapssamhälle*, fritt översatt) och *Gesellschaft* (*individsamhälle*, fritt översatt). Det är två olika begrepp som innefattar två olika samhällstyper som vi kommer gå igenom individuellt. Det innehåller även olika former av relationer och hur de påverkas av respektive egenskaper. Begreppen inrymmer hur två olika samhällstyper påverkar hur synen på relationer och gemenskap skapas. Den starka gemenskapen som är stark inom familjesyn och den svaga gemenskapen som fokuserar mer på individualism.

3.1 Gemenskapssamhället

Tönnies begrepp gemenskapssamhället innehåller flera relationer som visar den traditionella bilden av gemenskap (Tönnies, 2001). Han tar till exempel upp relationen mellan barn och föräldrar, relationen mellan två personer som är ett par samt relationen mellan syskon. Den förstnämnda relationen menar han är en djupgående relation mellan förälder och barn.

Tönnies menar att den relationen är i en utvecklande fas och början är mer fokuserad kring instinkt, glädje och trygghet men att den genom tid utvecklas till en mer spirituell relation där minnen kan återskapa glädjen och andra saker som ligger som grund för relationen även i det vuxna livet. Den andra formen av relation är byggd kring att två personer har en gemensam kärlek till varandra, med det menar Tönnies att liknelsen är ett kärleksförhållande. Författaren menar även att den är uppbyggd kring ett samarbete och utan den varnar han att kvinnan kan underställas mannen. Den sista relationen är mellan syskon, där menar författaren att den kan liknas vid ett kärleksförhållande utan den mer intima biten. Syskon behöver en gemensam kärlek till varandra och behöver kunna samarbeta. Vidare menar Tönnies att gemenskapssamhället är ett samhälle där dessa relationer samarbetar tillsammans för att kunna skapa ett starkt band till varandra. Författaren menar även att genom detta band skapas ett samhälle där relationerna är nära till varandra och ett starkt yttre skal uppstår. Det skall även tilläggas att denna typ av samhälle kan liknas vid ett traditionellt samhälle med ärvda positioner inom arbete och klass.

3.2 Individsamhället

Begreppet individsamhälle menar Tönnies är en motsats till gemenskapssamhället (Tönnies, 2001). Likheterna mellan begreppen är att människor fortfarande lever i ett samhälle tillsammans men det starka familjära förhållandet mellan familjer förlorar slagkraft. I ett individsamhälle tänker människor på egen vinning. Det finns en tydlig arbetsfördelning som gynnar någon mer än andra utifrån valen individen själv gör och samtidigt påverkar den status som individen själv bestämmer över genom arbete samt utbildning. Ett exempel på svag gemenskap är en person som gör en tjänst för att kunna kräva en gentjänst när det passar denne. Författaren menar att genom hårt arbete får människan mer fördelar i ett individsamhälle. Skillnaden mellan samhällstyperna blir störst med hur resursfördelningen förändras. I ett samhälle med stark gemenskap förblir fördelningen beroende på tillhörighet samtidigt som i individsamhället fördelas resurserna genom den individuella insatsen.

3.3 Modern syn på gemenskap- och individsamhället

En forskare som i sitt arbete moderniserat Tönnies begrepp är Asplund (1991). Han har kritiserat teorin kring gemenskapssamhället och individsamhället genom att antyda att det är en konsensusteori. Med det menar han att i Tönnies värld har alla medborgare samma värderingar. Asplund menar att teorin är gammalmodig och saknar en modernare syn. Enligt Asplund (1991) kan liknelsen göras att gemenskapssamhället är det familjära bysamhället medan individsamhället är en storstad mer likt ett vinstdrivande företag. Vidare menar han att individsamhället har en mer mekanisk struktur där beslut och handlingar i samhället är separata varandra och lika så medel och mål. Det han menar är att den naturliga viljan, som är stark inom gemenskapssamhället, är understående tänkandet i individsamhället vilket resulterar i ett samspel mellan aktörer, produkter, tjänster och genomtänkta handlingar. Tönnies (2001) beskriver ett förhållande mellan gemenskapssamhället och individsamhället där poängen är att gemenskapssamhället och individsamhället inte kan finnas enskilt utan alltid innehåller delar av varandra inom sig samtidigt som han menar att de enskilda begreppen är uteslutande varandra. Detta menar Asplund (1991) är direkt motsägelsefullt och förklarar det som en fixeringsbild. Det han menar med fixeringsbild är att man kan likna det två bilder i en bild där man enbart ser en bild i taget och där man måste omorganisera bilden för att den enskilde egenskapen ska framställas. Utifrån denna kritik har vi i arbetet problematiserat att teorin har brister i sitt resonemang men utifrån vårt arbete med en liten kommun så ser vi likheter med Mallén (2005) och anser att teorin kan användas i vår specifika studie. Hon beskriver i sin avhandling att begreppen ständigt är i rörelse. Samhället förändras och det finns inget samhälle som enbart är den ena eller den andre, utan det är en blandning. Ofta kan man se att samhällen är starkare kring det ena begreppet men samtidigt innehar influenser från det andra.

3.4 Trygghet och otrygghet i gemenskap- och individsamhället

Trygghet i gemenskapssamhället baserar sig på tillit till sina medborgare, det handlar om att människor bryr sig om varandra och att gemenskapen går mot samma håll. Det handlar även om samhörighet och ansvarstagande för sina medmänniskor. Ett exempel är att människor skänker sina kläder till grannens barn för att de egna barnen har växt upp. Inom individsamhället blir det mer att den intima prägeln försvinner. Trygghet baserar sig istället på tilliten till myndigheter och andra institutioner (Asplund, 1991).

3.5 Samhällssynen i gemenskap- och individsamhället

Samhällssynen i gemenskapssamhället och individsamhället ger en inblick i hur relationer fungerar i samverkan med hur samhället ser ut. Gemenskapssamhället belyser hur relationer styrs av varandra, hur relationer skapar en stark gemenskap där resultatet blir en samhällstyp som styrs av just dessa relationer. Ett gemenskapssamhälle behöver följaktligen inte auktoritära insatser (Asplund, 1991). Medborgarna i samhället skapar istället sina egna värderingar och normer. Asplund (1991) menar att de blir samtidigt också ansvariga för varandra, exempelvis om någon skulle göra något utanför normerna eller värderingarna blir det medborgarnas ansvar att bestraffa personen. Tönnies tar samtidigt upp problematiken med bestraffning. Människor i ett gemenskapssamhälle är så pass involverade i varandras liv att svårigheten ligger i att komma tillbaka från ett snedsteg. Man blir skuldbelagd vilket i sig skapar en slags alienation som författaren menar är huvudpunkten i ett samhälle med influenser från gemenskapssamhället. Medborgarna skall följa normer och värderingar för att inte uteslutas ur samhället enligt Tönnies. En annan problematik med denna samhällstyp är att människor från födelsen finns i en klass. Med det menar Tönnies att i det starka gemenskapssamhället återfinns det en rangordning och den skall följas. I den andra samhällstypen, individsamhället, som mer bygger på individuellt arbete och institutioner, förlitar sig medborgaren mer på att institutionerna tar hand om de människor som gör val utanför normer och värderingar, istället för medborgarna själva. Skillnaden blir att människan skapas i en slags konkurrens mot varandra där man enbart försöker se till sig själv och sina intressen. Detta är problematiskt utifrån perspektivet att institutionernas makt ökar och staten får en ökad bestämmanderätt över vilka normer och värderingar som ska gälla i samhället. Tönnies menar dock att detta skapar en frihet för människor att själv välja vilken samhällsklass denne vill tillhöra och det är genom arbete och utbildning som människor väljer sin klass.

3.6 Human Service Organisations (HSO)

Vi har även valt att använda oss av några resonemang av Hasenfeld (1983) teori om human service organisations för att kunna analysera organisationerna som arbetar med trygghet och samverkan. HSO är organisationer som arbetar för människor och är ett komplext nätverk som kan definieras beroende på storlek och syfte. Som exempel ger han två organisationer som arbetar för människor, den byråkratiska stora organisationen (t.ex. socialtjänsten) och den lilla organisationen som mer är specialiserad (t.ex. behandlingshem). Klientens intresse samt den egna goda viljan som arbetare utgör den grundliga viljan för arbetsvilja samt moral. Organisationen som arbetar för socialt arbete är i grunden ett komplext nätverk med flera mekanismer som kan anses problematiska (Hasenfeld, 1983). Mekanismerna som Hasenfeld menar är problematiska är de normer och värderingar som organisationen innehar. Organisationer som arbetar för människor vill på sitt sätt förändra människan som de arbetar för till sin egen version av människa. Det vill säga att det sker en projicering av normer och värderingar via exempelvis handläggare till klienter. Detta skapar en problematik med etiska reflektioner kring vad för normer och värderingar som organisationen återspeglar. Klienten kategoriseras in i organisationen genom de problem som leder till att denne blir klient. Denna typ av organisation menar Hasenfeld är en kategoriserande organisation (people processing). Vidare beskriver Svensson, Johnsson och Laanemets (2008) sin tolkning av de två andra typer av organisationer som Hasenfeld (1983) tar upp. Den bevarande (people sustaining) som de menar är en organisation som arbetar med att bevara klienters komfort samt välbefinnande utan att direkt förändra individen. Den tredje formen är förändrande organisationer (people changing) som enligt författarna arbetar gentemot en förändring av sin klient, detta kan ske genom klientens eget arbete skall klienten finna välbefinnande samtidigt som organisationen används som ett verktyg för att nå detta. Genom att både samhället, klienter och socialarbetaren är i en ständig förändringsfas kan det vara svårt att ha tydliga riktlinjer i dessa organisationer och handlingsutrymmet är därför stort för en socialsekreterare. Med handlingsutrymme menas att socialsekreteraren har en stor frihet vad det gäller att ge förslag på olika insatser för klienter. Detta medför att socialsekreteraren på så vis får en slags maktposition mot klienten. Socialsekreteraren kan avgöra vad klienten kan få för insatser och vad som är bäst lämpat för just den individen. Socialsekreteraren kan också övertala klienten genom den lagbundna juridiska och professionella makten. Hasenfeld påpekar fyra komponenter som utgör den ömsesidiga roll som uppstår mellan organisationen och klienten. Den första som är en första kontakt som tas, där klienten introduceras in till organisationen. Därefter kommer själva

mötet, och där definieras vilken form av hjälp klienten eftersöker. Detta skede utgör även vilken roll som organisationen ska inneha gentemot klienten. Processen avslutas med att klienten får en service exempelvis ekonomiskt bistånd eller annan form av hjälp. Det som händer därefter beror helt på klienten, det kan finnas utrymme för uppföljning om detta skulle behövas men samtidigt är det officiellt där kontakten avslutas med organisationen (Hasenfeld, 1983).

3.7 Lokalsamhället

I sin studie om det lokala samhället Keskijärvi i norra Sverige tar Blehr (1994) upp flera aspekter vad som utmärker ett litet samhälle. Kommunikationen sker ofta via ryktesspridning, berättelser och samtal vid de lokala affärerna. Det hon beskriver som ryktesspridning eller skvaller är något som hon menar är en negativ sak. I hennes fallkommun menar invånarna att denna typ av kommunikation är ”prat” och med det begreppet försöker man förneka rykten eller skvaller. Problemet hon tar upp är att människor genom denna typ av kommunikation har möjlighet att förändra synen på varandra genom att använda sig utav denna typ av kommunikation. Vidare menar hon att det finns positiva kommunikationssätt, exempelvis berättelser, där människor delar sina egna personliga erfarenheter och händelser. Men enligt henne kan det vara en farlig balans eftersom det i ett litet samhälle ofta förekommer ett fenomen som innefattar att alla vet allt om alla. Om du som medborgare väljer att exempelvis berätta att du såg grannen misshandla sin partner kan det också ge negativa aspekter då människan pekats ut och i förlängningen riskerar att bli socialt utstött. Men samtidigt menar hon också att det i detta fall kan hjälpa partnern i den utsträckning att personen som våldförde sig blir uppmärksammas och anmäld till myndigheterna. Vidare menar hon att samtalen vid affärerna gör det lättare för nyinflyttade att integreras in i gemenskapen. Men hon påpekar även att det är där människor oftast startar sina rykten om varandra. I sin studie har hon även tittat på hur människor träffas och vart de träffas. Människor i denna studie använder sig utav vissa sociala koder. Exempelvis är dörrarna aldrig låsta, utan de går rakt in utan att knacka hos varandra, alternativt knackar och går därefter in även om svar inte mottagits. Vidare beskriver hon andra sociala koderna som exempelvis ”inte har du bråttom” som underförstått menas att en person som träffar en annan person inte vill att den andre ska lämna. Ett annat exempel är att kaffet alltid ska stå kokat eller vara färdigt för att kokas då det är en miljö där gästvänlighet och öppenhet frodas. Denna typ av möten menar hon är de informella. De mer formella mötena kunde vara besök hos läkare, frisör eller att handla i affären. Men samtidigt

pekar hon på att de formella mötena kunde förvandlas till informella möten om dessa var bekanta. Det vill säga att frisören i hennes studie menade att han både hade formella och privata kunder. De privata kunderna kunde efter sin frisering gå till köket och koka kaffe för att sedan sätta sig och samtala med frisören. Detta kunde upprepa sig i exempelvis affären där bekanta till butikschefen kunde sätta sig i personalrummet och dricka kaffe. Denna typ av gemenskap var typexemplet av vad hon menar med bekantskap. Vidare diskuterar hon även hur denna typ av gemenskap kan uppstå och det är genom att människor har en historia tillsammans, exempelvis lokalhistoria som denna gemenskap grundar sig i. Något som personerna i samhället kan stå bakom och känna en stolthet kring. Även faktumet att människor har bott i samhället i flera generationer har en inverkan på gemenskapen. Det gör att människor känner sig mer bekväma med varandra (Blehr, 1994).

4. Metod

I denna del introduceras, presenteras och förklaras de metodologiska överväganden studien har stått inför tillsammans med studiens validitet och reliabilitet. Syftet är att ge en klar och detaljerad översikt över genomförandet av studien. Vidare syfte med att ge en detaljerad översikt av genomförandet beskriver Backman (1998) i termer av att det bidrar till förutsättningar för replikation och evaluering. Med det menas kortfattat möjligheten att upprepa metoden under samma förhållanden med samma resultat samt skapa möjligheten att utvärdera den valda metoden i relevans till syfte och potentiell empiri. I nästa avsnitt framgår det vilken metod som använts under arbetets gång genom att förklara tillvägagångssättet del för del. Tillvägagångssättet är kopplat till urval, ansatser, forskningsmodell och analysmodell. Avsnittet tillvägagångssätt innehåller ren information om hur studien bedrivits. Under rubriken urvalsprocess kommer mer ingående motiverande reflektioner beträffande varför respektive kännetecken i studien är vald vilket samtidigt kommer underrubriceras för att underlätta dispositionen av avsnittet. Under rubriken validitet kommer fokus ligga på hur relevant respektive kännetecken i studien är. Vidare kommer det under rubriken reliabilitet diskuteras tillförlitligheten av studien och dess material.

4.1 Tillvägagångssätt

Vi har i denna studie använt en fallstudiemodell. För att hitta tidigare forskning har vi använt varierande sökmotorer som OneSearch, LIBRIS, ulrichsweb, Oxford journals samt Cambridge journals. Sökord har bestått av nyckelord ”samverkan”, ”samarbete”, ”trygghet” och ”collaboration”. Val av kommun blev en mindre kommun i Västerbottens län.

Den metod som använts för att erhålla vedertagen empiri är semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Intervjuerna bokades in på förhand och placerades in under tre arbetsdagar. Initialt kontaktades en chef inom den valda kommunen för att diskutera studiens syfte och varför studien fokuserar på det valda forskningsområdet. Personen i fråga kontaktade lämpliga personer inom olika professioner. Totalt bokades fem intervjuer in innehållandes fem personer inom varierande professioner. Vidare studerades valt forskningsfält med syfte att kunna ställa relevanta frågor vilket är essentiellt för att få fram användbar empiri. Innan varje enskild intervju påbörjades gick vi igenom fyra grundläggande forskningsetiska principer för att bringa klarhet i samtycke, nyttjande, inspelning- och förvaringsaspekter kring vår studie och dess material vilket reflekteras under avsnittet etiska perspektiv. Efter varje intervju avsattes den resterande utsatta tiden, som varierade mellan 15-30 minuter, åt reflektion över den gångna intervjun med syfte att undersöka om förbättringsmöjligheter var till handa. Efter intervjudagarnas slut tillsattes tid för diskussion kring den empiri som framkommit samt tid för transkribering av intervjumaterialet. Val av ansats har under studiens gång från start varit deduktiv men har under arbetets gång ersatts av ett abduktivt förhållningssätt. Som analysmetod använder vi oss av en kvalitativ innehållsanalys. När det gäller arbetsfördelningen har vi kollektivt arbetat fram varje avsnitt i studien. Tanken som ligger bakom arbetsfördelningen är att vi ville gemensamt arbeta fram varje moment så att vi båda kunde stå bakom respektive utsagor och samtidigt ge oss möjligheten att tillsammans kunna diskutera samtliga moment för att tillgodosätta bådas perspektiv i studien.

4.2 Urvalsprocess

Under nästkommande avsnitt redogör vi för samt motiverar hela vår urvalsprocess. Urvalsprocessen innefattar de val vi gjort för att välja metoder, ansatser, urval och analysmetod.

4.2.1 Fallstudien och dess betydelse

Studien har bedrivits genom en fallstudie av en mindre ort i norra Sverige. Fallstudien har utarbetats för att studera fenomenen trygghet och samverkan ur ett samhällsperspektiv. Fallstudieforskning lämpar sig väl till socialvetenskaplig forskning eftersom den ger möjligheter som andra metoder inte ger beträffande datainsamling och som samtidigt är fördelaktig för hur det sociala kan och bör studeras i en realistisk kontext (Jakobsson & Meeuwisse, 2008). Författarna menar att målet med en fallstudie är att fånga fenomenet och dess komplexitet i ett sammanhang. Där menar de även att en fallstudie är lämplig för att besvara hur och varför-frågor vilket var en motiverande faktor till valet av fallstudie som metodologiskt angreppssätt. Vidare påpekar författarna vikten av fallstudie när det gäller kunskapsgenerering med anledningen av avsaknaden av generella accepterade lagar, exempelvis lagar inom fysik som är bevisade, som är oberoende av kontext och situation vilket krävs för att falsifiera eller verifiera hypoteser inom forskning. En vanlig kritik mot fallstudieforskning är den kritik som kvalitativ forskning i regel får, det faktum att kunskapen som genereras är begränsad till det studerade fallet och inte alltid kan appliceras till andra fall. Mallén (2005) tar även upp samma kritik i sin avhandling om trygghet i skärgårdsmiljö där hon framhåller vikten att problematisera att hennes resultat är specifikt till det studerade området och kan således inte förväntas vara detsamma om tid, plats och andra omständigheter förändras vilket även stämmer in på denna studie. Vi kan i vår studie på samma sätt som Mallén (2005) inte garantera att det går att komma fram till samma resultat om yttre omständigheter som ändrade geografiska förutsättningar eller andra förändringar tas i beaktning. Samtidigt finns det belegg kring forskningsvärdet av att använda en komparativ forskning inom samma studiefält eftersom det bidrar till möjligheter att identifiera skillnader och likheter mellan två fall med liknande förutsättningar. Det hade bidragit till att kunna estimerar olika konsekvenser av trygghetsarbetet och samverkan i relation till varandra (Blomberg, 2008). Tillskillnad från den komparativa forskningen har vi valt att lägga fokus på ett enstaka fall vilket benämns single-case studies (Jakobsson & Meeuwisse, 2008).

Resonemanget bakom valet av en single-case studies har varit att vi är intresserade av ett specifikt fall som på förhand uppvisar en förhållandevis höggradig statistisk bild, både i förhållande till trygghet som för brottslighet, vilket vi kommer beskriva närmare i avsnitt 4.6. Genom att välja ut det ”extrema” fallet var vår tanke att det skulle möjliggöra studerandet av ett specifikt fenomen i sin tydligaste form (Flyvbjerg, 2004).

4.2.2 Ansats, urval och den kvalitativa forskningsintervjun

Den semistrukturerade kvalitativa intervjun är lämplig för forskare på grund av att det skapar tillfälle till en personlig kontakt med fördelen att ha möjlighet att ställa relevanta följdfrågor utifrån att man kan styra frågorna så det blir möjligt att svaren överensstämmer med studiens syfte och frågeställningar. Även möjligheten att på ett mer ingående sätt förklara varje enskild fråga om behov för det uppstod motiverade vårt val (Kvale & Brinkmann, 2009). Författarna belyser syftet med den kvalitativa forskningsintervjun som: ”Att förstå ämnen från den levda vardagsvärlden ur den intervjuades perspektiv” (Kvale & Brinkmann, 2009, s 39).

Utifrån syftet så måste studien problematisera det faktum att det återspeglar en process utifrån den intervjuades perspektiv vilket kan antas skilja sig från person till person. Denna problematik bidrar till svårigheter för forskaren beträffande särskiljning om vad som är en subjektiv åsikt och vad som är en ”sanning”. Problematiseringen kring själva intervjuerna kan vara att viss kunskap som inte kommit fram under intervjun kan anses som förlorad. Detta beskrivs av Ahrne och Zetterquist (2011) där det intervjuande samtalet liknas vid ett vänskapligt samtal. Skillnaden blir att man genererar kunskap som intervjuaren inte känt till. Författarna menar att problematiken med intervjuer är att information kan gå förlorad, detta beroende på hur respondenterna reagerar på olika frågor. Men även kan detta innefatta saker som att personen har en dålig dag eller saknar kunskap om just den frågan (Ahrne & Zetterquist, 2011). Beträffande val av ansats stod det till en början mellan en induktiv alternativt en deduktiv ansats. En forskare som diskuterar de olika ansatserna är Thomassen (2005) som beskriver en induktiv ansats som att det skulle bidra till en högre grad av objektivitet samtidigt som det problematiska skulle vara att en potentiell arbetshypotes skulle vara obefintlig vilket kan antas kunna påverka den empiri som skulle komma att framtas. Valet av en deduktiv ansats bidrog till ett avsmalnat forskningsområde samtidigt som den induktiva ansatsen skulle öppna upp för tolkningsfel om empirin blev ensidig. Ett exempel är om alla berättar att de upplever trygghet eller att trygghetsarbetet och samverkan bedrivs felfritt så finns det en risk att resultatet skulle spegla att alla känner trygghet och att

trygghetsarbetet bedrivs felfritt, men samtidigt kan sanningen ligga i annan empiri som kan påpeka andra svar. Som forskare riskerar man att överta andras verklighetsbild i den induktiva ansatsen (Thomassen, 2005). Samtidigt är det viktigt att poängtera att det är besvärligt att påstå att studien har bedrivits helt deduktivt ur alla hänseenden nu när forskningsprocessen är över. Vissa inslag av induktivitet återfinns i analysen vilket kan tänkas beskrivas som en abduktiv ansats vilket kortfattat innebär en blandning av induktion och deduktion. Två författare som vidare går in på abduktion i relation till fallstudiebaserade undersökningar är Alvesson och Sköldberg (2008) som menar: ”Abduktion torde vara den metod som i realiteten används vid många fallstudiebaserade undersökningar” (Alvesson & Sköldberg, 2008, s 55). Författarna poängterar att induktion utgår från empiri och deduktion från teori medan abduktionen utgår från empirisk fakta men samtidigt inte förbiser teoretiska föreställningar. Den ansats som vi använt i studien innehåller ett abduktivt förhållningssätt både till analys som metod, det vill säga att vi har använt relevant tidigare forskning och teori för att bilda en uppfattning om vad som kan vara problemet och därifrån analyserar empirin utifrån samma teorier och forskning. Dock inte som en mekanisk applicering utan som en inspirationskälla för upptäckt av mönster (Alvesson & Sköldberg, 2008). Vi har i studien använt ett strategiskt urval där respondenterna valdes ut utifrån vilka positioner och yrken de var verksamma vid. Det strategiska urvalet beskrivs som ett urval man kan välja för att urvalspersonerna är teoretiskt intressanta och/eller att omständigheterna är betydelsefulla (Meeuwisse et al. 2008). Valet är motiverat eftersom studien syftar till att intervjua specifika personer inom en viss profession och samverkansgrupp för att få ut den empiri som bäst kan besvara våra frågeställningar. Respondenterna som blev utvalda var verksamma som chefer och tjänstemän inom socialtjänst, polis, vård- och omsorg samt inom skolväsendet. Valet av respektive verksamhetsområde grundar sig i att kommunen bedriver en samverkansgrupp med dessa aktörer med syfte att optimera trygghetsarbetet i kommunen. Studien kommer inte framföra vilka respondenter som sagt vad eller vilka som är chefer respektive tjänstemän med anledning att ge en möjlighet till avidentifiering av personerna som medverkat i intervjuerna. Detta eftersom studieorten är relativt liten vilket kan medföra att man kan identifiera vem som är vem om för mycket information utges i studien. I resultatet kommer dessutom respondenterna bli indelade med benämningen respondent och sen talet ett till fem för att särskilja vem som säger vad samtidigt som det inte framgår vem respektive person är. Det strategiska urvalet av respondenter påverkar studien ur flera hänseenden, bland annat så finns det en risk att legitimiteten i det empiriska materialet kan ifrågasättas eftersom valet av respondenter påverkar det empiriska utfallet i stort. Genom att välja vilka respondenter vi

ville intervju utifrån vilka positioner de innehar blir bieffekten att vi indirekt väljer vilka respondenter vi anser veta det vi söker efter. Genom ett aktivt val fick vi fram de personer med arbetsuppgifter som vi anser vara av vikt för studiens syfte men samtidigt är det på gränsen till omöjligt att redan innan veta om just deras upplevelser och åsikter representerar en slags norm inom yrkesgrupperingarna eller om det enbart är enskilda subjektiva åsikter. Samtidigt ansåg vi att det var det mest lämpliga alternativet utifrån de förutsättningar som låg till grund för studien.

4.2.3 Den kvalitativa innehållsanalysen och dess betydelse

Den analysmetod som vi har använt är en kvalitativ innehållsanalys. Enligt Patton (1990) består en kvalitativ innehållsanalys av en process som innebär att man i det empiriska materialet identifierar, kodar samt kategoriserar teman eller mönster. En annan författare som har en liknande tolkning av en kvalitativ innehållsanalys är Bryman (2011) som beskriver det som en från början kvantitativ metod där analys av dokument och texter sker systematiskt och replikerbart där syftet är att analysera innehållet utifrån redan valda kategorier. Författaren belyser att de starka sidorna med en innehållsanalys är det faktum att analysen är en ”öppen” forskningsmetod, vilket han menar är att det enkelt och konkret går att beskriva hur man bedrivit sitt urval samt utformningen av det kodningsschemat som används i analysen vilket underlättar för just replikation och uppföljningsstudier. Utifrån den premissen vidhåller han innehållsanalysen som en objektiv analys. Samtidigt existerar svaga sidor inom innehållsanalysen vilket kan vara det faktum att innehållsanalysen enbart kan bli så ansenlig som det material den bygger på vilket resulterar i att forskaren måste bedöma autenticiteten, trovärdigheten hos materialet samt om den kan räknas som representativ. För att göra en cellindelning i innehållsanalysen så har vi i vårt empiriska material letat efter underliggande teman. Genom att successivt gå igenom det transkriberingsmaterial som fanns och leta efter likheter och skillnader i definitioner, ordval och teman valde vi ut de citat som lämpligast gick att analysera utifrån de givna ramar som vi ställt upp (Bryman, 2011). De teman som framkom i innehållsanalysen var social kontroll, samverkans hinder och möjligheter i vardagligt arbete samt trygghet i en liten bruksort. Genom att utarbeta dessa teman så underlättade det möjligheten för oss att finna mönster i det empiriska materialet och på så sätt möjliggöra en analys av de mönster vi hittat. Mönster hittades genom att finna likheter i respondenternas utsagor. Det har inneburit likheter i ordval så väl som likheter i beskrivningar

av olika processer eller fenomen. Samtidigt är det av vikt att vi som forskare är medvetna om vår roll i innehållsanalysen. Med det menar vi att aspekter som våra egna förkunskaper och förförståelser inom ämnet påverkar både de teman vi väljer som de mönster vi finner. Genom att tillsammans gå igenom allt material och i konsensus ta fram de teman och mönster vi funnit i det empiriska materialet har vi försökt förhålla oss objektiva i den processen.

4.3 Validitet

Validitet kopplat till studien innebär vilken relevans studien och studiens olika egenskaper och tillvägagångssätt har. En hög validitet i denna studie innebär i praktiken att man har använt rätt verktyg vid rätt tillfälle. En studie kan använda sig av flertalet olika metoder, urval, tillvägagångssätt, analysmetoder och teoretiska ansatser med mera (Malterud, 1998). I vår studie har vi valt att bedriva en fältstudie där vi införskaffat oss empiri genom semistrukturerade kvalitativa intervjuer. Urvalet har både när det kommer till respondenterna som val av fall bestått av ett strategiskt urval. Ansatsen har bestått av en abduktiv ansats, analysen har vi valt en innehållsanalys och som teori har vi valt Tönnies begrepp om olika samhällstyper. Oavsett vad man väljer så medföljer det likväl positiva som negativa effekter av respektive val vilket problematiserar arbetet i stort. Vår ambition har varit att bedriva en så omfattande studie som möjligt så att resultatet blir så gediget som möjligt. I den perfekta av världar hade vi kombinerat flera typer av metodologiska angreppssätt för att motverka eventuella negativa bieffekter av singularitet i studien. Istället för att försöka angripa alla potentiella negativa bieffekter så har vi istället valt att vara öppna med de styrkor och svagheter som studien innehåller.

4.4 Reliabilitet

Reliabilitet kopplat till studien innebär i korta ordalag tillförlitligheten av studien och dess resultat (Malterud, 1998). Om vi skulle studera samma exempel, trygghet i en mindre kommun, men istället lagt fokus på att studera hur socialtjänsten arbetar förebyggande, hade resultatet varit tillförlitligt då? Reliabiliteten i vårt arbete går att ifrågasätta, framför allt eftersom begreppet trygghet är så brett och inkluderar så många omständigheter. Hur mäter man egentligen trygghet? Går det att mäta? Hur ska vi i vårt resultat kunna beskriva och analysera en subjektiv känsla? Dessa frågor är exempel på frågeställningar som ifrågasätter reliabiliteten i studien. Istället för att studera den subjektiva känslan av trygghet så valde vi att

attackera problemet genom att studera hur kommunen och dess aktörer arbetat för att främja tryggheten i stort för allmänheten. Reliabiliteten beträffande resultatet är förhållandevis hög då vi inte hade något bortfall av respondenter och samtliga personer besvarade alla intervjufrågor på ett adekvat sätt. Malterud (1998) poängterar att det är problematiskt att mäta reliabiliteten av en kvalitativ studie eftersom resultatet oftast inte går att mäta med numeriska tal. Istället menar hon att man uppnår en hög reliabilitet genom att på ett systematiskt och hederligt sätt samla in och bearbeta den empiri som framkommit.

4.5 Etiska resonemang

De etiska dilemman som vi har ställts inför har baserat sig i Kvale och Brinkmanns (2009) fyra grunder där de menar att det finns grundregler som bör följas när det gäller det etiska perspektivet. De fyra delarna är konfidentialitetsprincipen, samtyckteskravet, konsekvenser av forskningen samt forskarens roll. När det gäller konfidentialitet nämner studien inte vilken ort studien gäller och det gäller även avidentifiering av de respondenter som medverkat som underlag för studien. Detta eftersom det inte är av forskningsvärde att nämna då det är de underliggande faktorerna som är av vikt, det vill säga hur trygghet och samverkan korrelerar. Under alla intervjuer togs konfidentialitetsprincipen och samtyckteskravet upp innan intervjuerna påbörjades. Samtyckteskravet preciserades till om de tillåter att en ljudinspelning görs under intervjun samt det faktum att respondenterna när de vill, har makten att avbryta intervjun eller inte svara på vissa frågor. Två andra forskare, Andersson och Swärd (2008) skriver om ett dilemma där de påtalar vikten att sätta den tänkbara positiva effekt studien kan ha mot de negativa effekterna som kan tänkas uppkomma. En tänkbar negativ effekt skulle kunna vara det faktum att studieorten är en mindre kommun där de flesta medborgarna på ett eller annat sätt känner varandra vilket i teorin kan medföra skvaller om varför två externa studenter från andra sidan Sverige befinner sig där och intervjuar personer om trygghet. Genom att inte bedriva studien utifrån ett brukarperspektiv så minimerades negativa konsekvenser utifrån det nämnda dilemman då fokus istället lades på organisationerna i sig och de personer som arbetar inom dessa, istället för på de brukare som tar del av de tjänster som kommunen och dess partners erbjuder. Det finns flera utmaningar med intervjuer. Andersson och Swärd (2008) nämner att det kan finnas subjektiva kunskaper på flera olika plan, med det menar de att det kan finnas olika verkligheter och perspektiv i en och samma verklighet. Vi har studerat olika aktörer och därför blir perspektiven annorlunda beroende på vem som blivit intervjuad, samtidigt är det viktigt att ta hänsyn till varje respondents egen

uppfattning. Respondenterna kan även ha egna fördomar om forskaren och därefter välja att inte berätta viss information på grund av dessa fördomar. Samtidigt är det deras verklighet som studien undersöker och detta påverkar resultatet utifrån att det är respondenternas subjektiva åsikter och erfarenheter som speglar vilket resultat som påvisas.

4.6 Ortbeskrivning

Orten som ligger till grund för studien är en bruksort i norra Sverige och idag har en befolkningsmängd på strax över 6800 personer varav 389 av dessa är utrikes födda. Åldersfördelningen i kommunen visar en högre medelålder än rikssnittet och 23% av befolkningen i kommunen är 65 år eller äldre. Andelen medborgare med en högskoleexamen ligger på 16,5 % där rikssnittet år 2012 var 24,8% (SCB, 2012). Andelen personer som räknas in under kategorin företagare visar att orten har en andel på 9,2% med ett riksnitt på 6,8% (SCB, 2012). En bruksort definieras av de karaktaristiska egenskaperna av en mindre ort eller samhälle som har sin grunduppbyggnad kring en dominerande industri (Svenska akademiens ordlista). År 2012 så återfanns ca 20% av de sysselsatta i orten inom tillverkningsindustrin. Orten hade en arbetslöshetsfrekvens på 6,2% år 2013 vilket är något lägre än rikssnittet som enligt 2013 års uppgifter låg på 7,7 procent (Arbetsförmedlingen, 2013). Ortens medianinkomst ligger cirka 5% under rikets medianinkomst taget ur 2012 års statistik (SCB, 2012). Befolkningsutvecklingen i orten har sedan 60-talet fram till mitten på 90-talet ökat men har efter mitten av 90-talet avtagit och istället uppvisat en negativ befolkningsutveckling sett ur ett numeriskt perspektiv. Val av ort bedrevs genom ett strategiskt urval vilket vi fick fram genom att kontrollera statistik kopplat till brottslighet i Sveriges kommuner. Kommunen har uppvisat en låg brottslighet statistiskt sett utifrån brottslighet per 100,000 invånare och fortsätter uppvisa liknande statistik vilket bidrog till att det blev vetenskapligt intressant att studera just den kommunen (Brå, 2012). En annan motivering blev att länet där de flesta känner sig trygga är Västerbotten, där vald kommun ligger, vilket utmärks av att de har högst trygghetskänsla i Sverige baserat på trygghet vid utomhusvistelse på kvällar 2007, 2009 och 2011 samt lägst oro för brottslighet i samhället 2009, 2010 och 2012 enligt den nationella trygghetsundersökningen (Brå, 2013).

5. Resultat och analys

Nu har vi gått igenom för hur själva tillvägagångssättet för studien har sett ut, vilka val vi stått inför under forskningens gång, vad tidigare forskning säger samt även för vad den vetenskapliga teorin säger. Nu är det dags att gå vidare mot resultat- och analysavsnittet.

Under detta avsnitt kommer vi presentera det resultat som framkommit via våra forskningsintervjuer. Avsnittet har som mål att dels besvara forskningsfrågorna och dels ge en översikt av vad som framkommit under intervjuerna. Resultatet har analyserats genom en kvalitativ innehållsanalys. Resultatet och analysen framförs under samma avsnitt för att underlätta dispositionen av avsnittet. Underrubriker är tematiserade utifrån de teman som framkommit i den kvalitativa innehållsanalysen. De frågor som skall besvaras är:

- Vilken betydelse har en multiprofessionell samverkan tryggheten i studiens kommun?
- Vilka egenskaper återfinns inom den multiprofessionella samverkan?
- Hur kan vi förstå hur samhällstypen påverkar tryggheten utifrån Ferdinand Tönnies teori om Gemeinschaft och Gesellschaft?

5.1 Samverkan ur ett generellt perspektiv

Forskning gällande samverkan visar att en hög personalomsättning är negativt för samverkan. Den empiri som framkommit visar att generellt sett över professionsgränserna i den studerade samverkansgruppen är personalomsättningen låg vilket kan tänkas påverka samverkans verkningsgrad positivt. Den profession inom samverkansgruppen som inte hade lika låg personalomsättning som de andra var socialsekreterarna. Problematiken med personalomsättningen hos socialsekreterarna återspeglade sig när det gäller problemen med sekretess. Sekretesslagstiftningen mellan de olika myndigheterna och skillnaden inom sekretess är det som framgick som mest problematiskt och var något som på nytt blev problematiskt varje gång en ny socialsekreterare påbörjar sitt arbete:

”För oss i kärnan kan de vara att det är socialsekreterare hit och dit. Ja men då kommer denna barriär med sekretess. Så det blir att börja på nytt varje gång med varje ny socialsekreterare” – Respondent 3

Samtliga respondenter gav intrycket att sekretess är det absolut största hindret inom samverkan, speciellt inom multiprofessionella team där skillnader inom sekretesslagstiftningen blir ännu mer påtaglig. Problemen med sekretess kan kopplas till HSO där organisationens mål där klientens intresse är det som är väsentligt. Detta gör att socialarbetare blir bundna att följa lagen för att inte röja klienten. Samtidigt som det i bästa av världar vore bättre för samverkan om sekretessen kunde åsidosättas utifrån premisserna att klienten skulle få det bättre är det svårt att utföra det i praktiken. Även om det i vår studie visar att parterna försöker hitta lösningar återuppstår problemen varje gång en ny socialsekreterare byts ut. Eftersom rutiner skiljer sig från de rutiner den nya socialsekreteraren är van vid tar det tid att anpassa sig och den perioden är då problemen med sekretess uppstår. Att en hög personalomsättning är negativt ur ett samverkanperspektiv är i tidigare forskning framställt, problemet med sekretess är att det föreligger ett relativt stort tolkningsutrymme vilket bidrar till olikheter i tolkningar beroende på vem man tillfrågar.

5.1.1 Samverkans hinder och möjligheter i vardagligt arbete.

”/.../det vi gör är ju att främja samarbete och det tror vi i förlängningen också främjar att vi är uppmärksam mot tidiga insatser som också främjar trygghet” – Respondent 2

Den strategiska tanken som vi tolkar respondenten till kan kopplas till Hasenfeld (1983) som menar att mål med strategiska tankegångar är något som genomsyrar HSO. En organisation som socialtjänsten kan arbeta med tidiga insatser, både omedelbara och preventiva likväl som andra resurskrävande insatser. Det som framkommit är att respondenterna har berättat att resurserna alltid finns där för att kunna bedriva tidiga insatser och kunna hjälpa sina klienter tidigt. Utifrån vår tolkning av Hasenfeld skulle detta mena att denna typ av organisation innehar hög kontroll eftersom den bestämmer vilka klienter som får insatserna och vilka som blir utan. Samtidigt utifrån ett samverkansperspektiv så tvingas de olika organisationstyperna inom HSO (people processing, people sustaining och people changing) att samverka gällande vilken insats som är av vikt utifrån respektives synsätt på problemet. Detta bidrar till att flera perspektiv på samma problem bearbetas och man får möjlighet till att skapa en helhetsbild av problemet och så ledes kan tänkas bidra till att rätt insats vid rätt tidpunkt sätts in. Begreppet tidiga insatser togs upp av respondenter med motivering att eftersom orten är en liten bruksort så underlättar det för tidiga insatser. En respondent berättade att han har haft ledande

positioner i både små och stora städer men samtidigt aldrig tidigare upplevt de möjligheter kommunen har för tidiga insatser. Ett exempel personen gav var att han samma dag hade fått ett samtal från en hyresvärd om störning där både polis och socialtjänst var på plats, brottsoffret hade blivit stöttat och hyresvärderna fått den hjälp denne velat ha inom loppet av tre timmar vilket för hans del var unikt. Samtidigt vill vi poängtera att det enbart är en möjlighet och ingen garanti att tidiga insatser görs vilket även samma person uttryckte sig om:

”/.../vi är mycket snabba, åtminstone om vi säger såhär, vi har möjlighet att reagera snabbare. Det är ingen garanti att man gör det, men vi har möjlighet att göra det.” Respondent 4

Handlingsutrymmet för socialsekreteraren är stort i studiens kommun. Socialsekreterarens handlingsutrymme har utrymme att kunna göra snabba insatser samt omfattande insatser om det skulle behövas. Vår tolkning är att Hasenfeld (1983) menar att friheten för denna socialsekreterare är rymligt samt att makten denne besitter är stor. Även kommunikation mellan myndigheter och inom samverkansgruppen har fokus på snabba och enkla led. Samtliga aktörer och tjänstemän har möjlighet att kontakta vem som helst inom kommunens samverkansgrupp genom att direkt ringa till vederbörande. Olika respondenter poängterade vikten med enkla kommunikationslösningar inom samverkansgruppen och menade att det inte fanns någon hierarkisk tillämpning. Alla arbetade utifrån samma mål och ingen enskild aktör hade beslutanderätt över någon annan i trygghetsarbetet. Samtidigt är vår tolkning att en viss mån av hierarkiskt handlingsutrymme återfinns när det kommer till sekretess och tillämpningen av sekretess. När en respondent menar att sekretesslagstiftningen är framarbetad för att skydda individers integritet så menar en annan att sekretessen är ett hinder och att arbetet som bedrivs görs för allmänheten och skall således bedrivas så bra som möjligt, utan hinder. En tredje menar på att olikheter i hur man ser på saker är ett friskhetstecken och skall finnas för att man ska få in flera perspektiv på ett problem så man inte låser in sig inom ett visst synsätt. Att respondenterna innehar så olika syn på sekretesslagstiftningen och appliceringen av den i praktiken kan i förlängningen bidra till större problem. Ett exempel skulle kunna vara att man skulle kunna ifrågasätta en av de grundläggande principerna för demokratiska stater, nämligen allas likhet inför lagen som är en mänsklig rättighet enligt FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna (Europakonventionen artikel 8). Om det finns öppning för tolkning i sekretesslagstiftningen så kan det i praktiken betyda att medborgare behandlas olika beroende på var och vem man

pratar med. Tillit och rollfördelning togs upp och vikten av att inte arbeta inom varandras ansvarsområden vilket är centrala delar i Nicholson, Artz, Armitage och Fagan (2000) forskning. En respondent tog upp begreppet tillit och menar att tillit är det viktigaste för en fungerande samverkan:

”Det är ju givetvis tillit, tilliten måste ju finnas där. Tiden in på 2000-talet och då vart det ju ibland lyckta dörrar och olika åsikter så att säga om saker och ting mellan det här. Men efter samverkansavtalet så nej, jag tycker det känns bra. Jag tycker det känns bra. Men givetvis så har vi olika åsikter, och det ska vi ha. Det är ett friskhetstecken. Men sen gäller det att ha respekt för våra olika huvuduppgifter.” – Respondent

3

Eftersom tilliten är viktig för att kunna bedriva sina verksamheter så blir vår tolkning av respondentens utsagor att genom att skapa grupp känsla så bidrar det i förlängningen till att samverkan i själva nätverksgruppen blir bättre. Kvarnström (2008) beskriver i sitt resultat att grupp känsla är viktigt för att kompetenserna skall kunna komma till sin rätt. Utifrån den tolkningen kan vi se resultatet att om nätverksgruppen ökar sin grupp känsla, det vill säga samhörighet, så minskar ”lyckta dörrar” mellan myndigheter. Den studerade kommunen är en mindre kommun och att skapa en form av barriär mellan myndigheterna skulle enbart öka tiden som det tar för att handlägga ärenden. Därför är det viktigt att nätverksgruppen fungerar, både på ledningsnivå som på arbetarnivå. En respondent berättade om de yrkesgrupper som arbetar från de icke lagstadgade verksamheterna. Deras mål var att få tillit och förtroende från de andra aktörerna genom att bedriva arbetet professionellt. Tilliten mellan varandra beskrevs som god men samtidigt är det av vikt att poängtera att det kan antas vara lägre sannorlikt att något annat svar skulle ges till externa studenter. En respondent beskrev problematiken när det kommer till det akademiska språket inom respektive yrkesprofession och skillnader där emellan vilket kunde resultera i olika syner på problem.

”Det är vissa saker som vi måste lära av varandra när det gäller språket mellan socialtjänst och sjukvård, det är inte alltid vi begriper eller har samma bild. Jag menar det är lite jobbigt att sitta i samma rum som en läkare som skäller ut en och tror att man kan göra ett LVM på en person som dricker lite för mycket. Det är klart att det

både handlar om kunskap och på vilket sätt man bemöter folk. Så det måste man lära sig och lära sig vara i. Även yrkesmänniskor är olika.”

– Respondent 4

En koppling som kan göras till respondentens citat är den forskning som Klarkvist (2004) har bedrivit inom prevention och brottslighet. Det som diskuterades var maktaspekter kopplat till prevention och tolkningsföreträde om vilken insats som är bäst lämpat till varje unik situation. I detta fall så är det en slags maktkamp mellan läkaren och socialtjänsten om en prevention där läkaren anser sig ha tolkningsföreträde mot socialtjänsten och vice versa. Liknande situationer uppstår ofta inom samverkan där en aktör anser att en insats är bättre än en annan baserad på vilken yrkesmässig och akademisk bakgrund personen i fråga har. Detta är något som Grape (2006) tar upp i sin forskning och benämner problemet som en domänkonflikt. En domänkonflikt uppstår när bakomliggande faktorer som mål, kunskaper, syften eller regelverk skiljer sig mellan de olika aktörerna i en samverkan. Det som händer är att en aktör anser sig stå över en annan, det kan vara genom ett uppfattat tolkningsföreträde likt det nämnda exemplet där läkaren anser sig vara bättre lämpad att verka som representant för det organisatoriska fältet än socialsekreteraren. Problemet är i många fall att de olika aktörerna inom en samverkansgrupp strukturerar upp arbetet på olika sätt och även olikheter i lagstiftning som respektive aktör måste följa kan bidra till att domänkonflikter uppstår (Grape, 2006). I och med att en multiprofessionell samverkan kan innebära att olika typer av organisationer, exempelvis den bevarande organisationen som Svensson, Johnsson och Laanemets (2008) tar upp och som kan symbolisera sjukvården och den förändrande organisationen som kan liknas vid socialtjänsten så kan domänkonflikter uppstå. Mål, medel, riktlinjer och lagar skiljer sig mellan dessa organisationer och där med uppstår domänkonflikter när representanter från respektive organisation ser på saker på olika sätt. Samtidigt poängterade respondenten att liknande situationer är relativt enkla att lösa genom god kommunikation och ett gott bemötande. Ofta menade respondenten att situationer likt denna egentligen grundar sig på goda värderingar, att man vill göra något positivt åt sin klient men saknar insyn i hur andra verksamheter fungerar och vilka lagar som styr dessa. För att motverka att domänkonflikter uppstår och att en domänkonsensus uppstår i dess plats så menar Grape att det är av vikt att

uppnå en samsyn kring mål och medel men även gränserna för de kunskapsanspråk som ligger till grund för den operativa verksamheten mellan aktörerna. I praktiken kopplat till det givna exemplet så hade det inneburit att en ökad kunskapsspridning mellan aktörerna om vilka lagar och förordningar som reglerar respektives verksamheter hade varit att önska för att motverka uppkomsten av liknande situationer. Likt Malm (2012) beskriver i sin tidigare forskning beträffande samverkan mellan polis och socialtjänsten, där problematiken med att samverkan kunde tolkas som för resurskrävande, så framkom det liknande signaler från socialtjänsten och polis i den studerade kommunen. Båda aktörerna ansåg att det stundtals kunde vara för tidskrävande att bistå med personal för samverkansträffar med anledningen av att det ibland kändes meningslöst då mötets agenda inte alltid behövde bådasspetskompetens, vilket i förlängningen kunde uppfattas som slöseri med resurser.

5.2 Trygghet i en liten bruksort

Trygghet beskrivs av respondenterna som väsentligt för att kunna bedriva sina verksamheter. Det skall tilläggas att det är lagstadgat hos vissa av deras verksamheter. Det vill säga att tryggheten ska främjas utifrån lagstöd. Den teoretiska utgångspunkten gällande trygghet är Tönnies (2001) teori om gemenskaps- och individsamhället. Utifrån dessa två begrepp kan man se paralleller med vad vår empiri visar. Man kan se liknelserna med att människor har bott i kommunen genom flera generationer och detta påverkar samhället i den riktningen att rörelsen bland invånarna blir mindre.

”Och av tradition tror jag det är ganska lite rörlighet. Nu har ju ungdomar flyttat men det gör de ju överallt i landet, så det är ju förhållandevis högre medelålder här också” – Respondent 2

Bluhr (1994) menar i sin studie att människor som bott i samma samhälle i flera generationer utvecklar en viss typ av gemenskap. Denna typ kan liknas vid den gemenskap som vår respondent menar. Det är få människor som lämnar orten med grund i att deras familjer samt vänner bor kvar. Det kan betyda att samhället blir format utifrån vilka familjer som stannar. Det ger vissa konsekvenser som att den sociala kontrollen blir styvare samt att nyinflyttade får

svårigheter att integreras. Liknelsen kan även göras till gemenskapssamhället där människor har nära relationer mellan familjer med samma problematik. När man ser på de yngre är det likt en respondent berättade att rörelsen är betydligt större (än för de äldre) eftersom kommunen inte har tillräckligt mycket att erbjuda för ungdomar. Många ungdomar flyttar tidigt till de större städerna i närheten, dels på grund av större utbud av utbildningar och dels på grund av större utbud av fritidsaktiviteter. Det kan vara en anledning till den statistiskt sett låga brottsligheten i och med att medelåldern ökar i orten och att ungdomsbrottslighet har en statistisk högre förekomst än andra urvalsgrupper (Brå, 2012). I ett gemenskapssamhälle styrs människor utifrån de normer som den styrande makten har beslutat om. Dessa normer är det som avgör vad som är rätt och fel. Vår empiri kan visa på en villighet att hjälpa varandra kopplat till de värderingar som kan finnas i ett gemenskapssamhälle. Samtidigt betyder det inte att alla får hjälp utan det är utifrån de resurser som finns och den kompetensen som finns tillhanda som bestämmer frekvensen av insatser. Beträffande interaktionen mellan poliser och samhällsmedborgare så beskrev en respondent att man arbetar förebyggande och uppsökande men även med tidiga insatser. Polisen i kommunen stod ut gällande personalomsättningen i den mening att det enligt respondenten inte är en enda polis som på eget bevåg avslutat sin tjänst i kommunen. Samtliga poliser som slutat sedan 70-talet har avslutat sin tjänst genom pensionering vilket är en indikation på att poliserna i tjänst trivs med sitt uppdrag i kommunen. Vår tolkning är att det påverkar tryggheten hos allmänheten att det är samma poliser under längre perioder utifrån interaktionen mellan poliserna och samhällsmedborgarna. En tolkning kan vara att det byggs upp ett förtroende och tillit till de aktiva poliserna där fokus ligger på nätverksskapande. Enligt polisen så är den information som lokalbefolkningen uppger vid misstanke om brott eller motsvarande ovärderlig och botten i att man har en stabil och grundlig relation till de flesta medborgare vilket i slutändan bidrar till en högre trygghetskänsla enligt respondenten. En koppling av respondentens slutsatser kan göras till individsamhället där Tönnies (2001) menar att myndigheternas ansvar gentemot befolkningen är väsentlig för att kunna få den form av trygghet som upplevs, samtidigt finns det tendenser av ett gemenskapssamhälle där de sociala banden som skapats bidrar till en form av trygghet som är svår att återfinna i större orter. Tönnies gemenskapssamhälle är ett samhälle där människor samarbetar för att uppföstra och utveckla gemenskapen för att tryggheten ska vara hög. Flertalet av de svar vi fick angående trygghet bekräftade Tönnies bild av gemenskapssamhället. Men samtidigt framgick det även att det återfinns stora influenser utifrån ett individsamhälle. Människor styrs utifrån vad som händer runt omkring och man kan kalla det för ”skvaller” men i studiens ort blir människor bedömda

utifrån den mallen som normerna har bestämt. Dessa normer lever sedan vidare genom de som arbetar och beslutar människors framtid. En respondent beskrev skillnaden på trygghetskänslan i studieorten jämfört med större städer:

”Jag visste inte vilka mina grannar var i Västerås men mina grannar i XXX , om jag bakar bullar så här har du en påse. Jag upplever mera värme mellan grannar. Det är ju jag de, det är ingen sanning. Men det är min upplevelse, jag får mer hjälp här. Gick man ut i trapphuset så var de HJÄLP. De var säkert lika varma o goa, men det fanns mer rädsla där. Jag har ju storstadsbeteende sen Västerås, när man kommer hem så låser man dörren direkt. Men det känns tryggare här.” –

Respondent 4

Vår tolkning av respondentens utsagor är att denne syftar på skillnader i samhällstyper. När personen bodde i större städer så var influenserna mer inriktat på individsamhället där gemenskapskänslan är lägre vilket i förlängningen kan bidra till en högre känsla av otrygghet. En tolkning vi gör är att, generellt talat, så kan otrygghet kopplas till osäkerhet i många situationer. Att veta vilka ens grannar är och att ha någon slags relation till dessa är en trygghetsfaktor. Att inte ha någon kontakt med grannar bidrar således till osäkerhet utifrån flera omständigheter. En omständighet är att veta att grannarna har koll på vad som händer i och kring bostaden. En åsikt med konsensus från respondenterna var att medborgarna ”höll koll” på varandra, det kunde innebära att om man ser en bil körandes i bostadsområdet där man bor som man tidigare inte sett så höll man extra koll på vem det var och vad den personen gjorde i området. Detta beteende återfinns sällan i individssamhället eftersom den nära kontakten mellan grannar försvinner ju mer influerat samhället är av individsamhället.

5.2.1 Social kontroll

Ett mönster vi uppfattade under forskningsintervjuerna var beträffande social kontroll, fast i olika former. En menade att det är en hög social kontroll inom kommunen med anledning att det är en liten bruksort där majoriteten av befolkningen har ett släktband till orten från flera generationer bak i tiden. En annan menade att kommunikationsmöjligheter som lokaltrafik och trafik till och från närliggande orter beskrevs som undermåliga vilket bidrog till en högre

trygghetskänsla och större social kontroll. Oavsett hur denna sociala kontroll definierades eller uttrycktes så återkom begreppet på ett eller annat sätt vilket fick oss att fundera på hur den sociala kontrollen, som vi kategoriserat in i begreppet trygghet, påverkar tryggheten. En hög social kontroll från myndigheter är likställt till individsamhället medan en hög social kontroll inom samhället och mellan medborgare mer ingår i gemenskapssamhället. Utifrån Tönnies (2001) teori kring dubbelsidigheten kring individ- och gemenskapssamhället där influenser från respektive samhällstyp återfinns inom varje enskilt exempel så stämmer det överens med hur det studerade samhället återberättas av respondenterna. Samhället i stort beskrivs som ett litet samhälle med gemenskapssamhälliga attributer där relationer mellan medborgare är etablerade sedan en längre tid tillbaka. Det beskrevs som att medborgare på ett sätt är uppfostrade av varandra.

“Men det känns ju som att de fortfarande har en ganska trygg uppväxt i den här kommunen, ett rikt föreningsliv, att ganska långt in i den här tiden har vi hjälpt åt att fostra ungdomar som jag tror är väldigt viktigt. Grannen måste våga säga åt om grannens unge gör några dumheter, det där är nästan borta helt här också, men det har hängt med länge här.“ – Respondent 2

Utifrån Blehr (1994) forskning har vi tolkat det som att de sociala koderna som finns i samhället visar att normer och värderingar är starka faktorer för att hjälpa uppfostringen av varandras barn. En annan aspekt är också att myndigheter får lättare tillgång till information när ungdomar missköter sig eftersom invånarna i samhället berättar om det mellan varandra och mellan individ och myndighet. Så respondentens svar visar att en tendens finns till den typ av kommunikation som Blehr benämner skvaller. Den normbildning som skapats har klara ramar om hur man ska bete sig för att bli ”en i gänget” i samhället vilket har negativa sidor enligt både oss och flertalet respondenter. Paralleller kan dras till HSO där projicering av normer från organisationerna till klienter är en del av verksamhetens informella biprodukter. En respondent beskrev det som att det var ytterst svårt att bli normaliserad efter ett misstag vilket i längden kunde bidra till utsatthet av olika slag. Ett exempel som nämndes var att det i större städer är enklare att komma tillbaka efter misstag utifrån premissen att det är enklare att skapa nya nätverk i större städer. I studiens kommun så var det betydligt svårare eftersom nätverken till stor del redan är utsatta och i viss mån oföränderliga.

”... jag bor ju i kommunen men jag bor alltså en fyra mil från tätorten i ett mindre samhälle. Före det har jag ju bott i Umeå, jag är alltså inte en integrerad XXX-bo utan jag är en inflyttad, vilket är ovanligt. Men jag har bott i kommunen i tio år. Så jag tror att väldigt många, för det märker jag nu när jag samarbetar med folk och träffar folk i jobbet, att väldigt många har ju väldigt flera generationer i den här kommunen. De är genuina bruksare som de brukar säga, det här är ju ett bruksamhälle.” – Respondent 4

Vår tolkning av respondentens utsagor syftar på är att det i studiens kommun är svårt att bli integrerad i samhället som utomstående. Det tar tid att bli accepterad och även om man bott i kommunen i tio år så anses man ändå som utomstående ur vissa aspekter. Det återspeglar den sociala kontroll som återfinns i det mer slutna gemenskapssamhället. Vår tolkning är att i gemenskapssamhället så är grunden de familjära nätverken och det tar tid att bli en del av dessa.

Ett annat mönster respondenter berättade om innefattade närheten och villigheten att ge ut information, en respondent beskrev det som:

”Ja det är det jag säger att jag är lika förvånad varje gång. Jag har arbetat i mindre kommuner innan men det var inte på samma sätt som här. Det kunde vara en person, men den personen hade andra problem som gjorde att den litade mer på oss då. Nu är de så att klienten säger ja men du vet ju vem det här är, han slog den och den igår. Då undrar jag varför du berättar det för mig. Det blir jättekonstigt. Ja men jag blir lika förvånad varje gång. Jag vet inte om det är en bruksort eller så” – Respondent 3

Tolkningen vi gör kan göras till gemenskapssamhället, där samhället grundar sig i tilliten till varandra och närheten till varandra. Gemenskapen som enligt respondenterna finns i kommunen grundar sig i nära familjära relationer. Det är av vikt att påpeka att det är en individualistisk faktor att det finns en stark myndighetstillämpning i samhället och som egentligen inte är aktuellt i ett traditionellt gemenskapssamhälle. Därför kan en slutsats vara att människor känner sig trygga nog att kunna berätta för socialsekreterare eller polis om brott utifrån att majoriteten av de personer som arbetar inom samverkansgruppen på ett eller annat

sätt härstammar från just den orten och är en accepterad del av samhället. Bluhr (1994) är enligt oss av samma uppfattning när det gäller kommunikationer i lokalsamhällen. Hennes forskning påvisar att andra typer av kommunikation, som skvaller och historier, är av vanligare karaktär i lokalsamhällen än i större städer. Samma problematik som vi tolkar återfinns i vår studieort, där skvaller i flera fall kan leda till uteslutning från gemenskapen och på så sätt bidra till en försämrade trygghetsuppfattning poängterar Bluhr att det är en problematik som är återkommande inom lokalsamhällen. Det kan utifrån vår empiri visa att det finns en betydelse för denna typ av kommunikation eftersom myndigheter lättare får tag på information gällande utsatta. Samtidigt kan det även tyda på att medborgare gärna lägger sina egna värderingar i vad som är rätt och fel och använder sig utav samtalen med myndigheterna som en plattform. Samtidigt menar några respondenter att klimatet i kommunen håller på att förändras från det nära och trygga till en mer individuell anpassad miljö där individen inte kan förlita sig på sin gemenskap utan behöver förlita sig mer mot myndigheter. En orsak bakom tryggheten kan vara att samhället är en blandning av individ- och gemenskapssamhället. En tolkning kan vara att socialtjänsten i deras samverkan med polis och andra aktörer befäster faktorn att samhället är på väg mot ett individuellt samhälle där närheten och tilliten till varandra kommer spela mindre roll. Därav blir det svårare för ett gemenskapssamhälle att behålla sin närhet mellan medborgarna. Utifrån Tönnies begrepp skulle det kunna vara en övergångsperiod mellan två olika samhällstyper.

6. Slutsatser

Det vi har gjort är att dra slutsatser utifrån det empiriska material vi införskaffat och sätta det i relation till tidigare forskning och vetenskapliga teorier och på så sätt framställa slutsatserna. De slutsatser som vi har kommit fram till i vår studie är att samverkan är en viktig grundstomme i arbetet för att skapa trygghet för allmänheten i den studerade kommunen. Genom att samverka mellan myndigheter skapas en högre tillit till myndighetspersoner genom att effektivisera arbetet i stort. Genom samverkan i trygghetsarbetet har kommunen skapat möjligheter att via multiprofessionella team både spara tid och resurser för både kommunen som för medborgarna som tar del av tjänsterna. Detta utmärks genom tillgången till tidiga insatser, möjligheten för kortare handläggningstider och utökad kompetens i och med multiprofessionalismen. Att vara av uppfattningen att myndigheter bedriver ett fungerande arbete med att skapa förutsättningar för trygghet är en central del i att uppleva

trygghet enligt vår mening. I dagens moderna samhälle så har influenser gått från gemenskapssamhället mot individsamhället både på landsort och inom storstäder vilket utifrån Asplund (1991) kan antas höja myndigheternas ansvar på flera plan. När myndigheternas ansvar blir höjt måste också arbetet som bedrivs utredas och utarbetas utifrån de bästa möjliga förutsättningarna. Genom samverkan mellan myndigheter och mellan professioner så effektiviserar kommunen arbetet gällande trygghetsfrågor. En annan slutsats har varit hur Tönnies (2001) begrepp om gemenskapssamhället respektive individsamhället påverkar hur trygghet uppfattas och inkluderas i samverkan i den studerade kommunen. Om vi generaliserar så är vi av uppfattningen att gemenskapssamhället utifrån flera aspekter bör bidra till en högre trygghetskänsla hos medborgarna i och med den nära kontakten och stora insynen i varandras vardag. I ett individsamhälle så lämnas den sociala insynen över till myndigheter som i många fall har svårare att fånga upp och hjälpa utsatta personer, främst genom att informationsflödet in till myndigheterna inte i samma utsträckning kommer fram. Samtidigt innehar myndigheter ofta större resurser till sitt förfogande samt att de yrkesutövare inom respektive myndighet oftast har en högre utbildning vilket bör vara en positiv attribut i det aktuella sammanhanget. Samtidigt har det visat sig att myndigheterna i studiens kommun har ett funktionellt informationsflöde in till sig vilket de själva resonerar beror på gemenskapen i samhället samtidigt som det i vissa fall kan uppfattas ”konstigt” att så pass mycket information lämnas till respektive myndighet. Utifrån Bluhr (1994) resonemang om skvaller inom lokalsamhällen så är vår slutsats att den höga utsträckning av information som når myndigheter är att likställas med skvaller, inte ur den negativa bemärkelsen att skvaller på något sätt måste vara en osanning men att det samtidigt pratas mycket om utsatta personer till myndigheter. Slutsatser till problematiken beträffande samverkan mellan aktörerna har varit att generellt sett är den absolut största problematiken sekretesslagstiftningen. Den problematiken är dessutom det problem som praktiskt sett är svårast att lösa, framför allt på grund av att sekretess är lagstiftad och är tvingande. Åsiktskillnader mellan professionerna och det akademiska språket som används inom respektive yrkesgruppering har stundtals varit ett problem för samverkansprocessen, dock inte i den utsträckning som sekretess. Genom att kommunicera med och mellan varandra så har problemen oftast gått att lösa. Tillit och förtroende mellan professionerna har enligt respondenterna varit en viktig del i samverkansprocessen likväl som enkla kommunikationsled, allt i enlighet med tidigare forskning. Det finns även klara spår av gemenskapssamhället i studiens kommun. Det finns flera generationer av samma familj, ”alla känner alla”, hög social kontroll och en typ av bestraffning som innefattar uteslutning ur samhället. Identiska förhållanden återfinns inom

Bluhr's (1994) lokalsamhällen där hon vidhåller att familjer ofta har en längre historisk förankring till orten som i sig bidrar till en hög social kontroll och där av även skvaller med uteslutning som följd för enskilda individer. Du är fortfarande medlem fast ändå inte, det blir en typ av utfrysning om du förhåller dig utanför de accepterade normerna. Medborgarna kommer alltså inte identifiera dig som en del utav deras grupp om du inte förhåller dig till samma normer. På liknande sätt här så återkopplar Bluhr (1994) till samma fenomen, fast benämner det som sociala koder istället för normer. Hon menar att det inom lokalsamhället är vanligt med sociala koder, som vi benämner normer, och att dessa påverkar integrationen till samhället för utomstående som inte har kunskapen om just dessa normer. Det fanns även spår av individsamhället med myndigheternas makt och hur människor i all större utsträckning rör sig mot de större städerna. Men samtidigt anser vi att studiens kommun befinner sig i övergång mellan gemenskapssamhället och individsamhället. Studieorten har beskrivits under avsnitt 4.6, men det som är intressant utifrån gemenskapssamhället och individsamhället är att orten inte har en utpräglad samhällstyp. Som vi tidigare skriver att det kan vara en övergångsperiod, samtidigt som andra samhällsliga egenskaper som arbetslöshet, orten storlek och utbildningsnivå påverkar utfallet av den uppfattade tryggheten. Men samtidigt har vi genom empirin påvisat ett mönster där människor kan antas känna sig trygga utifrån de premisser som vi valt att avgränsa oss till.

6.1 Diskussion

Det som framkommit är att samverkansgruppen arbetar med prevention och tidiga insatser men frågan återstår huruvida prevention och tidiga insatser påverkar tryggheten. Att som medborgare veta att myndigheterna arbetar utifrån dessa premisser kan tänkas påverka trygghetskänslan i en positiv riktning men samtidigt är det många andra faktorer som spelar roll när trygghet ska mätas, speciellt utifrån Malléns (2005) definition som innefattar allt mellan ekonomisk säkerhet till att ha någon att anförtro sig hos till. Det har utifrån flera aspekter varit problematiskt att studera hur samverkan och trygghet samspelar med varandra eftersom trygghet är en subjektiv känsla och samverkan är en praktisk process. De slutsatser som vi presenterat i resultatet är förankrade utifrån ett teoretiskt perspektiv samt utifrån enskilda yrkesutövares berättelser och har således ingen garanterad förankring i hur processen fungerar i verkligheten sett över ett större perspektiv. När man ser på multiprofessionella team kan man se vilka problem som finns, exempelvis avsaknad av gruppkänsla. Det är saker som återfinns i Malléns trygghetsdefinition och den definitionen ger en bild av vad som krävs för

att en individ ska känna sig trygg. En annan faktor som spelar in på tryggheten är kontinuitet och eftersom det finns ett flöde av nya socialsekreterare så skapar det problem vid skapande av gruppskänsla. Vår tolkning av situationerna är att samverkan har en anledning till varför trygghetskänslan anses vara hög i kommunen. Den bild som vi fick var att samverkan mellan myndigheter skyndade på handläggningstider vilket i sin tur exempelvis kan bidra till ekonomisk trygghet för dem som sökte den formen av stöd. Det går att dra paralleller till flera typer av handläggningar och dra samma slutsatser. Men samtidigt så är det utifrån vår tolkning att om ärenden ger ett avslag så minskar tryggheten. Samverkan mellan myndigheterna ger en ökad trygghetskänsla även för dem som inte ingår i socialtjänstensnätverk av klienter. Skolans ungdomar till exempel har en stor frihet att kunna prata av sig med de fritidsledarna som arbetar där. Denna typ av trygghet är mer likt en social betingad trygghet. Samtidigt kunde vi uppfatta att genom att titta på samhällstypen finns det en annan typ av trygghet och det är samhörigheten, det vill säga att vara en del utav en större grupp (samhällets medborgare). Nya frågeställningar som har väckts under studiens gång har varit hur vida ett brukarperspektiv i studien hade påverkat studiens resultat. När man studerar samverkan så är det naturligt att man studerar organisationerna som samverkar samtidigt som själva trygghetskänslan kan tänkas studeras ur ett brukarperspektiv av den enkla anledningen att trygghetskänslan är brukarens känsla och inte organisationens. Både positiva och negativa sidor inom samverkan och trygghet har kommit fram under arbetets gång, vilket vi anser likt en respondent, är ett friskhetstecken. Om åsikterna kring samverkan och trygghetsarbetet blir för unisont så finns det en risk att förbättringsarbetet avstannar och intryck från flera perspektiv riskerar att försvinna. I ett arbete som innefattar sociala processer, eller människor generellt sett, blir man aldrig fullärd inom. Allt är i en konstant förändringsfas utifrån förändringar på samhällsplan och hos människor vilket gör att man som yrkesutövare måste förhålla sig mot dessa förändringar. Genom samverkan och multiprofessionella team så bidrar man till möjligheter för yrkesutövarna att bibehålla ett öppet förhållningssätt mot arbetet och samtidigt applicera olika perspektiv på ett och samma problem. En avslutande diskussion skulle vi vilja härleda till ortbeskrivningen. Trygghet har en bred definition som vi framställt genom Mallén (2005) och hennes tolkning av definitionen av trygghet. Men samtidigt återfinns det en mängd egenskaper ur ett samhällsperspektiv som är viktigt att beakta när man diskuterar trygghet. De egenskaper vi tänker är egenskaper kopplat till sysselsättning/arbetslöshet, medianinkomst, utbildningsfrekvens och andra liknande statistiska exempel som på olika sätt påverkar den generella tryggheten i kommunen. Vår avgränsning

har bidragit till avsaknaden av analytiskt material kopplat till liknande statistiska utgångspunkter.

6.2 Vidare forskning

Vidare forskning inom området är önskvärt utifrån flera anledningar. En större studie som inte enbart riktar sig till verksamheterna är att föredra. Ett brukarperspektiv saknas i vår studie vilket är av vikt för att bidra till en ökad förståelse för hur medborgare uppfattar tryggheten i orten och hur den påverkas av samverkan mellan myndigheter. En bredare demografisk studie skulle fånga upp forskningsluckor som finns i vår studie. Vår studie har enbart studerat ett specifikt fall och inte kan med säkerhet kunna representera en riksnorm vilket även Mallén (2005) diskuterar i sin forskning. Därför skulle det vara önskvärt att göra en studie som kan fungera som ett komparativt hjälpmedel inför framtiden. En studie som kopplar samman trygghet och samverkan med andra aspekter så som arbetslöshet, utbildningsfrekvens inom orten och liknande egenskaper skulle bidra till en ökad helhetsförståelse för fenomenet trygghet.

Referenser

Ahrne, Göran & Eriksson-Zetterqvist, Ulla, (2011) Att fråga folk. I Ahrne, Göran & Svensson, Peter (red.) (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. 1. uppl. Malmö: Liber

Ahrne, Göran. Roman, Christine & Franzén, Mats (2000) *Det sociala landskapet: en sociologisk beskrivning av Sverige från 50-tal till 90-tal*. 2., omarb. uppl. Göteborg: Korpen

Asplund, Johan (1991) *Essä om Gemeinschaft och Gesellschaft*. Göteborg: Korpen

Alvesson, Mats & Sköldberg, Kaj (2008) *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. 2., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur

Andersson, Gunvor & Swärd, Hans (2008) Etiska reflektioner. I Meeuwisse, Anna, Swärd, Hans, Eliasson-Lappalainen, Rosmari & Jacobsson, Katarina (red.) (2008). *Forskningsmetodik för socialvetare*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Backman, Jarl (1998) *Rapporter och uppsatser* Lund: Studentlitteratur

Bannister, Jon. Ditton, Jason. Farrall, Stephen & Gilchrist, Elizabeth (2000) *Social Psychology and the fear of crime, re-examining a speculative model*- Centre for criminological research, University of Oxford.

Björngren-Cuadra, Carin. Lalander, Philip & Righard, Erica (2013) *Socialt arbete i Malmö: Perspektiv och utmaningar*. Socialvetenskaplig tidskrift nr 1 • 2013

Blixt, Madeleine (2007) *Förtroendet för rättsväsendet: resultat från Nationella trygghetsundersökningen, 2006*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Blomberg, Helena (2008) Komparativ välfärdsforskning. I Meeuwisse, Anna, Swärd, Hans, Eliasson-Lappalainen, Rosmari & Jacobsson, Katarina (red.) (2008). *Forskningsmetodik för socialvetare*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Bryman, Alan, (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2. upplagan. Lund: Liber.

Danermark, Berth & Kullberg, Christian. (1999) *Samverkan: Välfärdstaten nya arbetsform*. Lund: studentlitteratur.

Danermark, Berth. (2004) *Samverkan: en fråga om makt*. Örebro: Läromedia.

Danermark, Berth. (2000) *Samverkan: himmel eller helvete*. Stockholm: Gothia.

David, Tricia (1994) *Working together for children: Multi-professionalism in action*. New York: Routledge

Edvall Malm, Disa (2012) *Det socio-polisiära handlingsnätet: om kopplingar mellan polis och socialtjänst kring ungdomars kriminalitet och missbruk*. Umeå : Umeå universitet, 2012

Eriksen, Thomas Hylland (red.) (2006) *Trygghet*. Oslo: Universitetsforl

Erlandsson, Sara & Gustafsson, Mikael (2004) *ArbetsDax: rehabilitering av psykiskt funktionshindrade : utvärdering av en verksamhet i samverkan mellan landstinget, kommunen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i Eskilstuna*. Eskilstuna: Centrum för välfärdsforskning, Mälardalens högskola

Flyvbjerg, Bent (2004) Five misunderstandings about case-study research. I: Seale, Clive. Gobo, Giampietro. Gubrium, Jaber F & Silverman, David (red) *Qualitative research practice*, s 420-434. London: Sage.

Färdeman, Emelie, Hvitfeldt, Thomas & Irlander, Åsa (2013) *NTU 2012 om utsatthet, trygghet och förtroende*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Germundsson, Per (2011) *Lärare, socialsekreterare och barn som far illa, Om sociala representationer och interprofessionell samverkan*; Örebro universitet, Interlecta, Infolog, Källered 03/2011.

Grape, Ove. (2001) *Mellan morot och piska: en fallstudie av 1992 års rehabiliteringsreform*. Diss. Umeå : Univ., 2001

Hasenfeld, Yeheskel (1983) *Human service organizations*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall

Jacobsson, Katarina & Meeuwisse, Anna (2008) Fallstudieforskning. I Meeuwisse, Anna, Swärd, Hans, Eliasson-Lappalainen, Rosmari & Jacobsson, Katarina (red.) (2008). *Forskningsmetodik för socialvetare*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Johansson, Anna, Strömgren, Mattias & Backe, Stefan (2006) *Hantering av risk- och säkerhetsfrågor i svenska kommuner: resultatet från en enkätundersökning*. Karlstad: Räddningsverket

Kershaw, Chris & Tseloni, Andromachi (2005) *Predicting Crime Rates, Fear and Disorder Based on Area Information: Evidence from the 2000 British Crime Survey* International Review of Victimology September 2005 vol. 12 no. 3 293-311

Klarqvist, Björn (2004) *Inga enkla grejer: trygghet och mänsklighet som brottsförebyggande projekt*. Göteborg: Tryggare och mänskligare Göteborg

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Kvarnström, Susanne (2007). *Interprofessionella team i vården: En studie om samarbete mellan hälsoprofessioner*. Linköping : Linköpings universitet, 2007

Mallén, Agneta (2005) *Trygghet I skärgårdsmiljö – En studie om rädsla för brott i Åboland*. Sociologiska institutionen, Lunds universitet 2005.

Malterud Kirsti (1998) *Kvalitativa metoder i medicinsk forskning*. Lund: Studentlitteratur

Meeuwisse, Anna, Swärd, Hans, Eliasson-Lappalainen, Rosmari & Jacobsson, Katarina (red.) (2008) *Forskningsmetodik för socialvetare*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Nicholson, Diana, Artz, Sibylle, Armitage, Andrew, Fagan, Joel (2000) *Working Relationships and Outcomes in Multidisciplinary Collaborative Practice Settings*. Child and Youth Care Forum, 29(1), pp. 39-73.

Patton, Michael Quinn (1990) *Qualitative evaluation and research methods*. 2. ed. Newbury Park, Calif.: Sage

Svensson, Kerstin, Johnsson, Eva & Laanemets, Leili (2008). *Handlingsutrymme: utmaningar i socialt arbete*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Tönnies, Ferdinand (1887). *Gemeinschaft und Gesellschaft*, Leipzig: Fues's Verlag.

Tönnies, Ferdinand (2001). *Community and civil society*. Cambridge: Cambridge University Press

Internetkällor

Andersson Granberg, Tobias (2010). TÅLA (elektronisk): *trygghetskapande åtgärder för landsbygden*. Linköping: CARER, Center for advanced research in emergency response <<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-67513>> (2013-11-04)

BRÅ (Brottsförebyggande rådet), Nationella trygghetsundersökningen (elektronisk), BRÅ officiella hemsida <<http://www.bra.se/bra/brott--statistik/statistik/den-nationella-trygghetsundersokningen.html>> (2013-11-04)

BRÅ (Brottsförebyggande rådet), Statistik anmälda brott (elektronisk): BRÅ officiella hemsida <<http://www.bra.se/bra/brott--statistik/statistik/anmalda-brott.html>> (2013-11-04)

Justitiedepartementet och Utrikesdepartementet (2006) (elektronisk): <http://www.manskligarattigheter.se/dm3/file_archive/060621/9649d2011fd4f5bb858acf1419189c67/konventionstexter_pdfversion.pdf> (2014-02-28)

Statistiska centralbyrån (2013) (elektronisk): <<http://www.ssd.scb.se/databaser/makro/MainTable.asp?yp=tansss&xu=C9233001&omradekod=HE&omradetext=Hush%E5llens+ekonomi&lang=1>> (2014-03-14)

Bilagor

Brev till informanter

Bilaga 1

Hej! Först vill vi börja med att tacka för att ni vill bli intervjuade av oss. Vi heter Kim Ludvigsson och Karl-Henrik Bulandr och läser sjätte terminen på socionomprogrammet i Växjö. Som vi berättade så skriver vi nu en uppsats om trygghet och samverkan och är glada och tacksamma över att vi får intervju er. Vi vill passa på att berätta att vi inte kommer att skriva ut sådant som kan identifiera er- såsom namn, kön och ålder. Namnet på arbetsgivare samt kommunen ni arbetar i kommer att anonymiseras för att ni ska känna er trygga. Ert deltagande i studien är frivilligt och ni har möjlighet att avbryta ert deltagande om så önskas vid vilken tidpunkt som helst. All information som framgår under intervjuerna kommer att förvaras på ett sådant sätt att ingen obehörig kommer att kunna få tillgång till det. All information kommer även raderas efter studiens slut. Mer information om dessa aspekter kommer vi informera er om innan intervjuerna sätter igång.

Vi är intresserade av era tankar om arbetet som aktörer inom trygghetsarbetet och ser fram emot att få träffa er!

Hör gärna av er till oss om ni har några frågor eller funderingar! Med vänlig hälsning, Kim och Karl-Henrik

Kim – k1222dk@student.lnu.se / +46708-876543

Karl-Henrik – kb222de@student.lnu.se / +46737-320137

Växjö den 14e Oktober 2013.